

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23920
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	58
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 58

FISSURE
TO
FLOWN

---

fissure । I विदरः Naish — रन्ध्रम्

rarely रन्ध्रः RV, etc — विवरः, विवरम्

RV, etc.

। II आवस्क Kauś — तन्मन् n Mānḡr,

तक्षन् — नाभ् f RV 9.74.6 — भित्ति f L

— भेदः RV — रुणम् RV 3.31.6 — रोपम्

a f. in the earth कुत्सार Comm. on

Kāty Śr 15.1.10 forming a f. ~~इच्छ~~

इच्छः ŚBr 5.4.1.9 having no f.

निर्भक्ष mfn Kāmī having the f. in the

temples flowing with juice प्रभिन्नकरटमुख

mfn MBh a natural f. on the

surface of the earth स्वयमवदीर्णम्

Kaus', स्वयंप्रदीर्णम् Kātyśr a rutting

elephant having a f. in the temples

(from which fluid exudes) भिन्नागण्डकरट

mfn Bhartṛ — भिन्नकरट. (Ragh), भिन्नकरट

(MBh.) mfn the state of having f. स्वाण्डम्

१ पृश्वादि.

fist I मुष्टि m.f RV, etc.

III अरन्ति m RV 8.80.8, AV, ŚBr, etc

काशि m RV 3.30.5, 7.104.8, 8.78.10, Kauś —

खट्, Divyâw 13, खट् — ~~बद्धपि~~ (१) बद्धपि (१)

n L (च.ल बद्धपि) — मुचुटि †, मुचुटी L —

मुखु mfn L = मुष्टि — संग्राहः L a blow

with the f. मुष्टिघातः VP, sch to clench

the f. मुष्टी कृ, मुष्टी करोति †s, ŚBr combat

with f. मौष्टा L 'the doubled f. (as for

striking) खट्: w f. to f. मुपटामुष्टि

ind Mear 'five fists' पञ्चारन्यः

having a f.-like face मुष्टिमुरा msn

Pām 6.2.168 a punishment inflicted

with the f. बाहुदण्डः MW to strike with

fist मुष्टिघातम् हन striking with the f.

मुष्टिहन msn RV, AV a strong fist f.

दृढमुष्टि m Kathās 109.148.

strong fisted I I दृढमुष्टि msn MBh,

Hariv.

fistula 1 II नाडीव्रणः L f. in ano

शतपानकः सुस्र, Sārings f. in the anus

भगंदरः सुस्र, Sārings f. in the pudendum

muliebre भगंदरः सुस्र, Sārings F. lacrymal

F. lacrymalis अश्रुनाली a f. of the shape

of the convolution of a shell in the rectum

शम्बूकावर्तः सुस्र a form of f. of the

anus परिस्त्राविन् m (sc. भगन्दर) सुस्र a

Kind of f. in the rectum शम्बूकावर्तः

Sārings an oblique cut applied to f. of

rectum गोतीशकः (with रूंद) सू२ ४.८.११

overgrown with Eathartocarpus f. चतुरङ्ग कपय

वनद मम Divyâv 8 the plant Cassia F.

अश्वान्तशानवः

1

fistulous sore । II गोतीशकः सू२ f. ulcer on

the gum caused by a bad state of blood

रक्तगोतीशकः Sārings.

fit verb II संगम, संगच्छते [rarely
संगच्छति (only with an object)] R, Kathās,
Vedāntas.

III अवतृ cl 1 अवतरति T Prat — उच

cl 4 उच्यति, A to f. closely (as an ornament)

उपशि, उपश्रयते RV 7.56.13.

to f. out II कृष् caus कल्पयति, कल्पयते S2

परिष्कृ, परिष्कृणोति RV.

III भूष cl 6 . P, भूषयते. cl 4 P. A, cl 7 A

परिभूष, परिभूषति RV — प्रतिभूष, प्रतिभूषति

RV — युज् cl 7 (Dhātup 29.7) युनक्ति, युक्ते.

(cf. also युजति, युज्यते, Ved योजति, योजते

RV, etc. to f. together. सम्ज्, समनक्ति,

समङ्क्ते RV — (sr as to give one sense)

संवद् P Ratnāw to f. well सम्पद्

intens, सम्पनीयद्येत sarwad to be fitted

for युज् pass युज्यते (cf. also युज्यति) (loc)

Mn, MBh, etc. to be well f. for anything

संवद् intens, संजायतीति R.

fit adj II अनुरूप — उपपन्न Śāk,
 Vikr, Rājāt, etc — उपगुक्त Kathās, Rājāt,
 Prabh, etc — यथाचित R, Hit, etc — युक्त Mn,
 MBh, etc — पर्य Yājñ, MBh, Suśr, etc.

III अभिजात L — अभिनीत MBh, etc —

अभ्यर्हित L — अर्थ्य ऽ (आ Pāṇ 4.4.92) R,
 Ragh, Kum = अर्थनीय — अर्ह ऽ (आ) (with

gen or inf) Pāṇcat — अवकृप्त ŚBr, TS

— आप्त Mn, R, Ragh, etc — ऋत ऽ (आ)

RV, VS 17.82 — उपयोगिन Kathās, Sāh, etc

— औपयिक ङ (ई) MBh, BhP, etc — कल्प

ङ (आ) BhP — कल्पिक Buddh — कार्य —

क्षम ङ (आ) (gana पचादि) MBh, R, etc —

गमनाहे W — गम्य Yājñ 1.64 — दक्ष ङ (आ)

RV, etc — नय L — न्यायसंहिता Āpast

— पात्रिक ङ (ई) W — प्रातिरूप ङ (आ) RV,

etc — प्राणायय chUp 3.11.5 (च. 1 प्राणायय)

— प्राणायय (only L) — प्राप्त क्रम Jātaka

— प्राप्त रूप Daś — प्राप्तावसर Malatim —

प्राप्य MBh — भग्य Kāv, Pur, Kathās — भूत

‡ (आ) L — यथास्थित MW — युक्तिकर —

युक्तिमत Naish — युक्तियुक्त — युक्तरूप MBh,

Hariv, Kāv — यौक्तिक Kap — लभ्य Kālid,

Kathās, Rājat — शुभ ‡ (आ) Mn, MBh,

Kāv, etc — संश्रित MBh 12: 4102. — सदृश

NW — सदृश ‡ (ई once in R. आ) — समञ्जस

Mn, MBh, etc — समीचीन ‡ (आ) KaushUp,

Pañcat, BhP — समुचित R, Megh, Inser —

सम्बन्ध L — सम्बन्धक MW — सम्भाव्यः

Sāy (in a quotation) — सम्मुख ‡ (ई rarely

आ) Lalit --- साधु ङ (गी) var Brs ---

साम्प्रत Laty, Sarvad --- साम्प्रतिक ङ (ई)

Utharar --- साधु ङ (आ) Lalit --- हित

ङ (आ) RV, etc any f. object भाजनम्

(with gen or ife with ङ आ) MBh, Kāv,

etc any one f. for मानम् (ife. ङ आ)

MBh, Kāv, etc any one f. for business

कार्यभाजनम् anything most ~~fit~~ कृत्यतमम्

MBh as f. यथाश्रय Bear 8.15.

as is f. ।I यथायोग्यम् (Kātyśr, Mn,

MBh, etc) यथायोगेन (kāma) ind —

यथायथम् ind — न्यायतः ind Mn,

Yājñ, R — यथाह R, Kathās containing

a f. meaning सङ्गतार्थ katy or a cow

when grown up and f. to take the bull

उत्सर्ग L the desire to make f. सम्पिपादयिषा

Sāmk existing in i.e. fit for wars

and battles (said of soma) भैरजुजा

RV 1.91.21 falling in a f. कञ्जम् L

(in med) a f. उपसर्गः (gāna न्यङ्. न्यादि

17127

Pām 7.3.53) Suśr f. disposition अनुसूच्यम्

L.

f. for II योग्य (gen. loc. dat. inf.

with act or pass sense or comp) Katyśr,

MBh, Kāv, etc — समर्थ ± (आ) (gen or

comp) MBh, Kāv, etc — क्षम ± (आ)

(gana पचादि) (loc or inf. or in comp)

Nal, R, Ragh, etc — आशङ्करिन्.

III उपग etc MBh, Car — कुराल ± (आ)

(ganas सिद्धादि, श्रेण्यादि and श्रमणादि)

गु ifc see तातगु, निगु — कुय ङ (आ)

(in comp accent Pan 6.2.2 instr) Sūryas

14.6 — पटीयस् (loc or inf) Śis 1.18.59 —

पटु ङ (पटु or पटवी) — पारय w — विशद

Mriceh 1.9 — सङ्गत (comp) Kāv, Kathās —

सम्पादिन (instr or comp) Nir — सम्भावित

Śak, Ragh — साचय mfn (comp) ŚānKhBr

— सुलभ ङ (आ) Kāv, Kathās f. for any

act कर्मण्य Gaut, (ifc) f. for battle

(as an elephant) समरोचित L f. behavior

जरायुसारिणी L f. for a brahman ब्रह्मण

± (ई) W f. for home भोक्तृ RV 9.86.45

f. for an oblation दिव्यदोहद L f. for

am. offering दिव्यदोहद L f. for a place

न्यायः (prob) AV 5.22.5 f. for a sacrifice

यज्ञादि f. for enjoyment भोगादि MN f.

for every thing (said of hands and

feet सज्ज ± (आ) पान्नाद f. for future

time आरतीक्ष्ण MN f. for marrying

a young girl अलङ्कुमारी lat f. for

nothing निरक्षण + (आ) Rād f. for

myself आत्मनीन + (आ) (Pān 5.1.

9 & 6.4.169) Prab, Bhatt f. for the

best उत्तम Tānd Br f. for the

(present) time कालयुक्त (Bcar), कालयुत-

(R) f. for work कल्प L f. for work

कर्माणि Jyot f. manner न्यायः Ts,

Br, Mn, MBh, etc a f. moment क्षणः

f. object द्रव्यम् a f. person तृतीयः

Un. v. — द्रव्यम् the f. season ऋतुकालः

MBh 3.14763 a f. tenne पातकीनः MBh,

Kāv, etc, पातकीनम् Kaly 52 f. to be

as a wager पातकीः MVV f. to be

taken उभित R, Pañcat, Hit, Suśr, etc

f. to draw a chariot रशासह RV f. way

ग्यासः TS, Bṛ, Mn, MBh, etc having a back

f. for carrying food on his back र्गुनपृष्ठ

having a back f. for riding (as a horse)

र्गुनपृष्ठ RV 7.70.1 having f. persons

पात्रिन W he is not a f. object for

anger न स क्षमः कोपयितुम् R 4.32.20

in a f. manner उपत्या instr knowing

the f. season अहनिद RV knowing what

is f. योगविद Hariv, R, etc managing

affairs in a f. manner आप्तकारिन्

a man whose austerities have made

him a f. recipient of honour तापःपात्रम्

Sinhās 3. 5/6 more f. युक्ततर, युक्ततरक

L most f. युक्ततम Bhp not a (f.) place

for अरशानम् (gen) Kād not to be f. for

गुण (with न) instr) Kāv, Kathās, Pañcat

not to be f. to गुण (with न) Kāv, Kathās,

Pañcat one who knows what is f.

शाखावेद m āpast perfectly f. सुसमाहित

Matatam quite f. for निर्विनाश (gen)

Bādar 7. $\frac{43}{44}$ receptacle i.e. f. object for

भूमि f, etc a receptacle i.e. f. person

for भूमि f, etc rendering mor f. for

any purpose गुणावानम् Car 3.1, Bādar, Sch

(= प्रतिगत) Pān 1.3.32, Sch.

very f. । I सुयुक्त R.

। II बहुसदृश Pañcat — साविष्ठ chUp

सुहित f (आ) Nir — सूचित Nālod

a very f. person (esp. to receive gifts)

सुपात्रम् Kāv, Pañcat, etc a victim f.

for a sacrifice ससशु m L what is f.

कृतम् Mn, R, etc.

to be f. । I उपयुज pass उपयुज्यते MBh,

Pañcat, Kathās, etc — प्रकृप्, प्रकल्पते

(rarely प्रकल्पति) Kātyśr, Sch — युज pass

युज्यते (cp. युज्यति) Mn, MBh, etc.

I II निर्वह, निर्वहति HParis — प्रयुज pass

प्रयुज्यते Kāv, Pañcat.

to be s. for I I कृप् cl 1 कल्पते (loc)

R — उपपद्, उपपद्यते (rarely उपपद्यति) (with

loc) Āśv Gṛ, Kauś; Mn, MBh, etc.

I II अवकृप्, अवकल्पते BhP, Sarvad —

उपकृप्, उपकल्पते ŚBṛ, BhP — पत cl 4

(Dhātup 26.50) पत्यते (dat) RV — राध

cl 5.4 (Dhātup 17.16, 26.71) राध्नोति, राधयति

(Ved. also प्र राधति, राधयते) Afast, TUP

to be f. to pass for प्रगल्भ, प्रगल्भते (nom)

Sarvad the being f. विप्रयौगः w the being

a f. vessel भाजनलम् (gen) Mālar to

make f. समर्थ, समर्थयते (rarely समर्थयति)

RV — शुभ, (शुम्भ) CL 1.6 (Dhātup 18.11,

28.33) शोभते, शुम्भति RV, AV to make f.

for उपपद् caus उपपादयति MBh, R — प्रकृ,

प्रकरोति, प्रकुरुते, प्रकृणोति, प्रकृणुते (inf) RV

to make one's self f. for प्रगुणीभू क्व to

think f. समवेक्ष, समवेक्षते (ep. also समवेक्षाते) R.

sitly I यथोचित mn, ibc Kathās,
 यथोचितम् ind R, BhP, etc — यथायोग्यम्
ind Hit — यथार्थम् ind or ibc Kauś,
 Pār. Gṛ. Mn, etc — युक्तम् ind — सुष्ठु
ind RV, etc.

I II अनुनायम् ind — अरम् ind RV
 — यथातथम् ind MBh, Nir, Kathās — यथान्यायम्
ind Gṛ. ŚrS, Mn, MBh, etc — यथायथम् ind
 — यथार्थम् ind, यथार्थ ibc ŚrS, Gṛ. ŚrS,
 Nir. — यथानिधि ind R — यथौचित्यम्

ind Pañcat, Kathās, यथोपेक्षात् ind sāt

— युक्ता, युक्तिः — योगेन, योगतः ind

— सत् ind — सम्भक्त ind Up, Mn, MBh,

etc — सम्प्रतम् ind MBh speaking f.

यथाग्राहिणः Rogh.

fitness II याग्यता R, Kathās, etc —

सहितम् MPH — क्षमा, क्षमलम् (with loc or

ifc) Sāh, Sarvad, Comm. on Kaps & on

Mm 9.161 — युक्तम् Vedāntas — सङ्गति

± Kathās, Sarvad, सङ्गतिक (ifc) Sarvad.

III अभ्रैषः Pāṇ 3.3.37, Vait — आप्ति

± — उपपत्ति ± Kātyśr, MPH, etc —

उपयोगः — औचित्य Sāh, Nāsh, Rājīt, etc,

औचित्यम् Sāh, Kathās, Kshem, etc — औपयिकता,

औपयिकलम् Sarvad, Comm. on Kātyśr, etc

कल्पता Bhp II — क्षमम् W — चोरितार्थम्

R 1.2.38, Sch — दक्षः RV, AV, VS — दाक्ष्यम्

MBh, Kāv, etc — देशरूपम् MBh 12.3961 —

न्यायः TS, Bh, Mn, MBh, etc — न्यायता

Śānkh Śr, न्यायत्वम् MW — न्याय्यत्वम् Kaiy

— पातनिका Bhāmati — पात्रम् (इं० & आ)

W — प्रतिभा ŚrS — युक्तम् — युक्ति &

MBh, Kāv, etc — योगः MBh, Kāv, etc —

समञ्जसम् MW — समीचीनम् ॥, समीचीनता

Raghav, समीचीनत्वम् Nilak — सम्बन्धः

17141

(disc. & आ) L — सम्भावना (rarely

सम्भावनम्) Kir. — सम्भाव्यम् MW —

सम्भूति & Pur — सामञ्जस्यम् R (B), Sch

— सामर्थ्यम् Pat, Hariv, Suśr, etc —

सामीचीन्यम् Kāv connected by &

सामर्थ्यबन्धन mfn MW & for पर्याप्ति

& (comp) Kathās, Kās on Pān. 2.3.16 —

(sometimes) विषयः (disc. & आ) (gen)

& as the number of syllables अक्षरसम्पद्

& ŚBr & personified as the daughter

of Daksha and wife of Marici सम्भूति

f. personified as the wife of Jayad-

ratha and mother of Vijaya सम्भूति =

possessing f. युक्तिमत mfn kathās

possessing f. of speech वाचयुक्ति mfn

(9) L want of f. between words and

the ideas expressed by them (a defect

in composition) अभवन्मतयोगः, ~~अभवन्मत~~

अभवन्मतसम्बन्धः

fitted adj I I युक्त kām.

f. for I II उपकृत MBh, R, etc f.

together संज्ञित kāv, Kathās f. to the

bowstring (as an arrow) प्रतिसमाहित MBh

f. up again पुनः संस्कृत sāṅkhya, kṛtya

f. with संज्ञित MBh having an arrow f.

on a bow-string संज्ञितेषु MW one who

has f. an arrow on a bow-string संज्ञितेषु

MW peculiarly f. for प्रमृश (dat) kām

well f. out (as a palace with various rooms)

and buildings सुपरीत W to be f. out

पुरस्करणीय (W), पुरस्कृत्य (Hit) to be f.

out with strings प्रतिगोजयितय Ragh.

fitting adj । II अर्थवत् R Prāt, Katyās यत्

भजमान L not f. अतस्थान इति as is

f. यथाप्रतिरूपम् ind इति to become a f.

recipient पात्री √भू MBh. f. closely (like

armour) दक्षित MBh 4, 5.7184, Hariv f.

tight (as a coat of mail) श्लिष्ट (with सर्वतः)

MBh 7. 5161 f. together समञ्जन AV — सप्त

f. (आ) RV f. to that तत्सादृश say, तत्स्थान

AitBr 6. 5. 2 in a f. manner चायतः ind

Mn, Yājñ, R in a f. way यथाकृति ind

MBH, Kav, etc.

1.4.3 V. 3.78.3 77 n ПЕРВОУ n Коренев

etc _____ श्रीमान् m MBh, R, Ragh, etc .

governed by a just monarch
राजाद्वारा शासित

[illegible]

பெரியபுத்தூர் : இரண்டாம் பாகம் : 19

fitting (an arrow to a bow) समायोगः

f. and joining of timber संपातः R th

f. of an arrow to the bow-string

बाणसंधानम् sak f. together योगः MBh,

kāv, etc the being fitted (as a piece

wood) अरणम् (only for the etym. of

अरणि) Nir.

being fitted into I II अरणि f RV, etc

अरणी RV 5.9.3, etc.

five ^{adj} (II पञ्च pl RV, etc.

III दशार्ध pl Mn 1.27, MBh I accompanied

by f. libations सवनपङ्क्ति AitBr arrived at

(dissolution into) f. elements प्राप्तपञ्चल L

arrived at f. पञ्चगत Col a carriage

moving in a f. fold manner पञ्चविक्रम

Bhp a class of f., e.g. the f. constituent

elements of the body पञ्चवर्गः R 2.118.27

a collection of f. पङ्क्ति f (also पङ्क्ति m.c

and in comp) AV, Br, etc a collection of

f. Kinds of sour vegetables and fruits

अम्लपत्रकम्, अम्लपत्रकम् containing

5 f. Tironas (a particular measure of

capacity) पञ्चद्वैतिकां ५ (५) MBh containing

f. syllables अक्षरपङ्क्तिः .

II
consisting of ५ पञ्चक Mn, MBh,

Switz, Pur — पञ्चिन A+B₂, Laty.

III पञ्चत Pān 5.1.60 consisting of ५.

feet पञ्चपदो TS, G₂s consisting of ५.

flowers पञ्चपुष्पमय ५ (५) Kathās

consisting of f. oblations पञ्चहविर्वा

HirP consisting of f. parts पात्रं ५ (३)

Br. Up. covered in a f. fold manner

पञ्चहविर्वा L dissolution of the body into

the f. elements दशार्धं MBh. 3. 209. 26

a distance of f. 'śalai' पञ्चशतं, पञ्चशतम्

(9) AV distinguished by f. hills पञ्चा पर्वतः

Brar. divided into f. पञ्चिण AitBr,

Laty f. and a half अर्धपञ्च pl ParGr.

the f. arrows of a kama (collectively)

17151

स्मरणार्थं $\pm L$ $\pm$ by $\pm$ पञ्चशतः ind

BhP $\pm$ by three पञ्चशतः (pl) MBh the $\pm$

days from the 11th to the 15th in the light

half of the month Kārttika शीतपञ्चमसः

Agr $\pm$ same days sacred to Bhishma

श्रीमद्भगवद्गीता A/P.

$\pm$ hummed II पञ्चशतम् Ma, MBh.

III पञ्चशत $\pm$ (ई) pl MBh, BhP —

पञ्चशती Kathas $\pm$ hummed पञ्चशत $\pm$ (ई)

MBh — $\pm$ hummed (sant etc) high पञ्चशतिक

Heat f. into f. पञ्चपञ्चक R (ibe),

पञ्चपञ्चक BhP (ibe) f. into seven

पञ्चसप्त Mark P f. oblations collectively

हविष्यङ्गि f Be f. per cent भागिक f (आ)

(with विशति f) Pām S. 1. 419, Sch the f.

products (viz leaves, bark, blossom,

fruit and root) of Nimb tree निम्बपञ्चकम्

L the f. reputed sons of Pandu (Yudhi-

shthira, Bhīma, Arjuna, Nakula and

Saha-deva) पाण्डवाः m. pl MBh, Kāv, etc

the 5 senses and Manas चतुर्वर्गः

BhP the 5 sorts of grain दान्यपञ्चकम्

L 5 times पञ्चकृतः and Laty, Katyśr,

Suśr — पञ्चवृत् and Sāṅkhgr, पञ्चवृत्तम्

and 1000 5 years old दशार्धवयस BhP

5.15.30 formed of 5 flowers पञ्चपुष्पमय

5(5) kathās having a 5-fold form

(applied to a particular offering to

Brāhmanas) पञ्चामूर्ति, पञ्चमूर्तिक Heat

having the length of 5 पञ्चिक sulbas

having the weight of 5. Bhāras पञ्चभार

Sinhās the 5. hundredth year पञ्चशतकोति

joined into 5. पञ्चवर्ष pl Hariv less

by 5. पञ्चान made into 5. पञ्चीकृत

Vedāntas made of 5. पञ्चक Mn, MBh,

Susr, Pur making into 5. पञ्चीकरणम् Vedāntas

a metallic alloy containing 5. metals (viz.

copper, brass, tin, lead and iron) पञ्चीकरणम्

L (perhaps) multiplied 5. times with itself

सप्तपञ्चक Jyot N. of the number 5. (from)

f. arrows of Kam-deva सूर्यः sūryas.

sāh not compounded of the f. gross

elements अपञ्जीकृतम् (in Vedānta phil).

the number 5 III. सूर्यः, सूर्यम् sūryas.

इयं mf sāh — पञ्च m.c and in

compound AV, Bz, etc the number 5.

as symbolical of the f. senses इन्द्रिय

one who does not perform the f.

Mahā-yajñas अपञ्जयज्ञः L a portable

vessel इन्द्रियवत् — Year, possessing

f. fold knowledge यत्-यज्ञानः L

protected in f. fold manner पञ्चयुगल

the qualities perceived by the f. senses

and Manas यज्ञानः m. pl GarbhUp,

BhP relating to f. पञ्चयुगल Mn, MBh,

Subr, Pur a row of f. यज्ञानः f (also

यज्ञानः m. c and in comp) AV, Br, etc

a set of f. यज्ञानः f (also यज्ञानः m. c

and in comp) AV, Br, etc the set of

f. vital airs वायुपञ्चकम् MW square

अ. ५. पञ्चाननः a symbolical

expression for the number 5. (derived

from the 5. arrows of the god of love

भागणः śūryas — सायकः śāh a sym-

bolical N. of the number '5' निषयः

(ifc. ५ आ) Var Brs weighing 5. Palas

पञ्चपल Yājñ, पञ्चपालिक Kātyā, śch

a weight of 5. Palas पञ्चपली Kathās

worth 5. Purānas पञ्चपुराणीय Kull on

Mn 11.227 by fives पञ्चशः ind Bhp.

five- arrowed । I पञ्चशर, पञ्चशक.

। II दशार्धनाणः Naish 8.73 — ~~विषमनाणः~~

विषमनाणः ।, विषमविशिरवः cat, विषमशरः

Das, विषमायुधः sin hās, विषमेषु m sis,

Hit. —

five- faced (also applied to Praja-pati)

। I
(पञ्चमुख ± (ई) Kaush Up.

five- fingered । II पञ्चाङ्गुरि AV —

पञ्चशारव R.

five fold adj । I पञ्चगुण —

पञ्चकृत्वः Pān 2.3.64.

। II पञ्चपात्रिण Br — पञ्चविध ऽBr

f. amount पञ्चता Mn 8.151.

2 I पञ्चधा ind AV, etc.

2 II पञ्चतय ऽ(ई) Kap, Yog —

पञ्चपर्व Bear — पञ्चवर्ण Heat — पञ्चवृत्

ind Śānkh gr, पञ्चवृत्तम् ind Gobh —

पञ्चात्मिक Śivet Up — पाञ्चिन् Ait Br, Lātṛ

— पा ३. ऽ(ई) Br, Up the f. music

पञ्चपराद्विकम् L f. state पञ्चता Mn 8.

151.

fivefoldness II. पञ्चता Mn 8. 151

पञ्चत्वम्.

III. पाङ्कत्वम् TS.

fix vlt. I I प्रतिष्ठा caus प्रतिष्ठापयति TS,

Bz, MBh, Hariv — संरशा caus संरशापयति MBh,

R, Rajat — रशा caus रशापयति, रशापयते AV,

Mn, MBh, etc — दुह caus दुहयति, दुहयते AV,

Kaus, Gobh — निखन्, निखन्ति Kaw — बन्ध

ल १- बध्नाति (rarely बध्नीते, ल 1, बन्धति,

बन्धते MBh, ल 4 बधयति Hariv) MBh, Kaw,

Kathās — बन्ध ल १ बध्नाति (rarely बध्नीते,

ल 1 बन्धति, बन्धते MBh, ल 4 बधयति Hariv)

RV, etc.

I II अभिचुद् caus अभिचोदयति —

अभिनिर्दिश MBh, Var Brh S — अम्, अमति TS

अवरणा caus ĀrvGṛ, etc — आर् caus

आपयति — आसज्ज, आसजति — कृप् caus

कल्पयति, कल्पयते Dav — कुद् caus चोदयति

rarely चोदयते Śāṅkh Śr, Lāty — तल cl 1.

10 तलति, तालयति Dhātup 32.58 — हुह, हुह

cl + हुहति RV, AV, VS, etc — निबन्ध, निबध्नाति

Rājat — निहि, निहिरते Śulhas — न्माधा (only)

Pf न्मादधुः) RV 8.73.2 — परिकृप् caus

परिकल्पयति Mn, MBh, Kāv, etc — प्रकृप caus

प्रकल्पयति Mn, Yājñ — प्रणी, प्रणयति, प्रणयते

MBh, Kāv, etc — प्रत्य caus. प्रतपयति ŚBr,

Ragh — प्रदिश, प्रदिशति, प्रदिशते RV, etc —

प्रमुञ्च, प्रमुञ्चते (rarely प्रमुनक्ति) Bhp — प्रशि,

प्रशमयति Kāth — सम् ल। मच्छति (ved.

also मच्छते and ved cp. समति; समते) RV —

विधा, विदधाति, विधत्ते दुर् ŚBr, Mn, MBh, etc —

विमा, विमाति, विमिमीते RV — विमि, विमिनोति,

विमिनुते RV, Bṛ, दुर् ŚBr — विष्कम्भ,

विस्कम्भेति, विस्कम्भ्नाति RV — विष्कम्भ्,

विष्कम्भेति, विष्कम्भ्नाति RV, AV, Bḥ — व्यवच्छिद्,

व्यवच्छिनत्ति BḥP — व्यवधु, व्यवधारयति ĀpŚḥ

— संविधा, संविदधाति, संविदधत्ते MBḥ, R, S uṣḥ

— संकल्प caus संकल्पयति, संकल्पयते MBḥ,

Kāḍ — समर्च, समर्चति, समर्चयति RV 1.160.4 —

सम्मि, सम्मिनेति, सम्मिनुते TS, उBḥ, ŚāṅkhGḥ

— समाधा, समादधाति, समाधत्ते RV, etc — स्कम्भ्

cl 5.9, स्कम्भेति, स्कम्भ्नाति RV, TS, BḥP —

स्कम्भ् caus स्कम्भयति, स्कम्भयति RV, VS —

साम्भ, स्तम्भ caus साम्भयति, साम्भयते MBh, Rāw,
etc.

+III मू cl । मवते Dhātup 22.71.

to fix accurately विशुद्ध ~~विशुद्ध~~ caus

विशोधयति Yajñ, Var Br S to f. (an arrow)

to (a low-string) प्रसंधा, प्रसंधयति,

प्रसंधयते MBh to f. a rule for one's self

संस्था with कृ or caus of स्था — निष्ठा, निष्ठा

निष्ठा नोति, निष्ठा नोति RV, AV, Br to f. (a

statue) विनिविश caus विनिवेशयति Rājāt

to f. a time केलय Nom केलयति ' to f.

during अनूदूह डडे to f. (eyes or mind)

upon समाविश caus समावेशयति मझ, Kāv,

etc to f. (eyes upon) नियुज, नियुनक्ति,

नियुडक्ते (with loc) मझ to f. everywhere

व्यापकं न्यस, व्यापकं, न्यासं कृ AgP.

to fix firmly । II विष्कम्भ caus.

विष्कम्भयति RV, AV — समम्, सममेते RV — स्तम्भ,

स्तम्भ ए 5.9 (धृत्य 31.7) स्तम्भोति, स्तम्भति

RV, AV, Be.

to fix firmly into आरकम्, आरकम्भाति

RV 10. 6. 3 to f. firmly together सम्परिभू

caus सम्परिभानयति MBh.

to fix in । I निधा, निदधाति, निधत्ते (loc

loc with अन्तर, अन्तर (cf.) RV, etc

निविश caus निवेशयति MBh, Kāv, etc

संस्था caus संस्थापयति (loc) Kauś, MBh, etc

न्यस, न्यस्यति, न्यसति (with loc).

। II धृ लृ। धरति, धरते (Bhāṭup 22.3)

more commonly धृ caus धारयति, धारयते

(loc) RV, AV, Bṛ, etc — निमि, निमिनोति RV,

AV, Bṛ, etc — निवध् RV 4. 41. 4 — निष्ठा

caus. (loc) ऽBṛ — निहन्, निहन्ति RV, etc

प्रह्, प्रहरति, प्रहरते (loc) RV — युज् cl 7

(Athap 29. 7) युनक्ति, युक्ते (cp. also युञ्जति,

युञ्जते, Ved योजति, योजते) ऽBṛ — रुह् caus

रोहयति, रोपयति, रोपयते MBh, Kāv, Kathās —

विन्यस्, विन्यस्याति (rarely विन्यसति) MBh,

Kāv, etc — शी caus शाययति, शाययते (loc)

MBh, Kāv, etc — संनिविश् caus संनिवेशयति ,

(loc) Up, Mn, MBh, etc — समृ caus

समपयति, समपयते ऽभ्र, etc — रथा caus

स्थापयति, स्थापयते AV, etc.

to fix in the earth मि ऽ 5 (Bhatup

27. 4) मिनोति, मिनुते RV, AV, ऽभ्र, ऽरु

to f. in the heart विनिधा with हृदि Get

to f. into आस्था caus आस्थापयति Ait Br,

BhP, Kathās — नः caus अपयति RV, ऽक,

Kum, Bhag, etc to f. mind upon निभुज,

निभुजति, निभुजते (with loc) MBh — भुज ,

el (Shatap 29.7) युजति, युजते (ep.

also युजति, युजते, Ved योजति, योजते)

(loc) TS, etc.

to fix on I. व्यवस्था caus व्यवस्थापयति

(loc) Kum — अवबन्ध् A Kauś, ParGrh,

MBh 7.80.

+II निर्ण, निर्णयति, निर्णयते R, Dk, Mit,

etc — प्रतिमुच, प्रतिमुच्यति, प्रतिमुच्यते AV,

etc — प्रतिमुज caus प्रतियोजयति MBh

प्रतीर only caus RV 1. 117. 22 — शी caus

शाययति, शाययते MBh, Kāv, etc — शि ल ।

शयति RV, TS, Bh — संयुज् camp संयोजयति

(loc) Maite Up, MBh, BhP — संयुज् ,

संयुज्ति, संयुज्ते MBh, BhP — संधा, संधते

(with inste or with loc) MBh, R, Maiv

— संनिवेश camp संनिवेशयति (loc) Up, Mn,

MBh, etc — समासज्ज, समासजति MBh, Maiv

— सम्बन्ध, सम्बन्धनाति ङिह, etc — स्था

camp स्थापयति, स्थापयते AV, etc.

to fix one's eye on आवन्ध, आवध्नाति A _p

Kathās, Ragh to f. one's mind on. आवर्त्ते,

आवर्त्तति Ā Kathās, Ragh to f. on (esp. an

arrow on a bow) संधा, संधत्ते (with instr

or with loc) MBh, R, Hariv to f. on (esp.

arrows). मुञ्ज caus योजयति pass योजयते)

आवर्त्ते, MBh, etc to f. on one's self to

आसज्ज, आसजति Kir 13. 44 to f. separately.

विपयूह, विपयूहति IS to f. the arrow upon

the bow धनुषा शरम् पृथ, Bhatt to f. the

attention upon. एतā Ā RV, Mn, MBh, Kāv, BhP

to f. the eyes on दा el 3 ददाति (दत्ते) (with

दृष्टिम्, दृशम्, आक्षि, चक्षुः) (loc) Śak 1. 6,

Kathās, Dhūrtas, Śringārat, sāh to f.

(the eyes or thoughts) upon विनिविश caus.

विनिवेशयति (loc) MBh, Hariv.

to fix the eyes upon I निधा, निदधाति,

निधत्ते (with दृशम् loc) Kathās — संनिधा,

संनिधा (with or without दृष्टिम्) — व्यापृ-

caus. व्यापारयति (with विलोचनानि) Kum.

I II विनिधु, विनिधारयति Amṛit up

विनिविश caus विनिवेशयति (loc) MBh, Hariv

समाधा, समादधाति, समाधत्ते (with हृष्टिम्)

(loc).

to f. the gaze upon चि Ved cl 3 RV 5. 55.

7, TS 3 to f. the hand व्यापृ caus

व्यापारयति (with कर्म) Ragh 'to f. the mind'

संनिधा (with मनस or हृदयम्) to f. the mind

धृतिम् बन्ध् Mn 5. 47 to f. the mind

steadily upon सम्प्रधृ caus सम्प्रधारयति (with

बुद्धिम्) (loc) MBh Śiṣ.

to fix the mind upon । I समाधा,

समादधाति, समाधत्ते (with चित्तम्, चेतः, मतिम्,
मनः) (loc).

। II चित् । चेतति RV, SV, AV, Bhatt

धा A RV, Mn, MBh, Kāv, Bhp — परिपश्य,

परिपश्यति (acc) MBh — मुञ्च caus योजयति

(loc) MBh, Hariv, Pur — विनिक्षिप with

मनस् (loc) MBh — सञ्ज् (= सञ्ज्) caus

सञ्जयति Bhp.

(in astron.) to fix the position of a

heavenly body व्यध् cl 4 (Dhatup 26.72)

विद्यमानि (ep. also विद्यमाने) vol to f. the teeth

in निपत caus निपातयति (loc) MBh to f.

the thoughts steadily upon सम्प्रध् caus

सम्प्रधारयति (with बुद्धिम्) (loc) MBh, 'is'

to f. the thoughts upon परिपश, परिपश्यति

acc MBh — i.e. resolve निधा, निदधाति,

निधत्ते (with मनस्) Mariv 'to f. thoughts'

संनिधा (with मनस् or हृदयम्) to fix to

क्षिप् cl 6 क्षिपति, क्षिपते MBh, etc cl 4

क्षिपति only Bhatt.) (loc) Yajñ 1. 230, Bhag,

Mricch, etc — सज्ज (- सज्ज) caus सज्जयति

(loc) Kathās to f. together संधा, संदधाति,

संधत्ते RV, etc — समाधा, समादधाति, समाधत्ते

ŚBh, MBh, etc.

to fix upon । I संस्था caus संस्थापयति

(loc) Kauś, MBh, etc — निश्चि, निश्चिनोति

MBh, Kāv, etc — नियम्, नियच्छते Sarvady

Kathās, Bhp, Kās. on Pāṇ. 2. 3. 66.

। II नऽ caus अपयति RV, Śak, Kum,

Bhag, etc — छा A (loc dat acc with प्रति

or a sentence closed with इति) RV, Mn, MBh,

Kav, Bhp — धृ ल । धरति, धरते (Dhatup

22.3) more commonly धृ caus धारयति,

धारयते (loc or dat) Up, Yajñ, MBh —

निबन्ध, निबन्धनाति MBh, Pur — विनिधा,

विनिधाति, विनिधत्ते Kav, Rajat — विनिदिश,

विनिदिशाति MBh — संधु pass संक्ष्रियते (loc)

TS — समर्थ, समर्थयते (rarely समर्थयति R.

~~कृ~~ to be fixed + धृ ल 6 धुवति ल +

~~ध्वनि~~ shatap 2045

to be fixed । I अवस्था pass अवस्थीयते

Sak.

I II मे pass मीयते AV.

I III ध्रु cl 6 ध्रुवति, cl 1 ध्रुवति shatap

22.45.

to be firmly fixed स्तम्भू, स्तम्भ pass

स्तम्भते मञ्ज, Kāv, etc to be f. in म्यक्ष

cl 1 म्यक्षति (loc) RV.

to be fixed on । II निम्यक्ष, निम्यक्षते

(loc) RV 1. 64. 4 — व्यसरो pass व्यसरीयते

(often impers) MBh, Kāv, etc — ति cl 1

(Ā or pass rarely P) शसति, शसते RV, TS,

Bṛ, ĀśvGr, ChUp, MBh — स्या cl 1 तिष्ठते

(loc) Hariv, Kathās.

to be fixed on (said of the mind) निविशते

निविशते (rarely निविशति) (loc) Mn, MBh,

Kāv to be f. to अनुवृत्त Kath.

I II निहन् pass निहन्यते (loc) AV —

न्याद्यु only pt न्यादद्ये (loc) RV 8. 17. 13

सम्प्रधृ Pass सम्प्रधार्यते लभ् निह् ए ५

(Dhātup 26.91) निह्यति (loc) Kathās.

to become fixed । II निह्यति, निह्यते

(rarely P) Rājāt, 3.426 — स्तिम्, स्तीम् ए

५ स्तिभ्यति, स्तीभ्यति — स्थिराय Nom स्थिरायते

Cat.

to stand fixed पट् ए । पठति Dhātup

3.14, Vop.

to cause to fix विधा caus विदधापयति

MW to cause to f. on आसज्ज caus

आसज्जयति Śāṅkḥ Śr, Ragh to cause to

settle into^a fixed form मुछ caus मूछयति

Ait Up to cause to settle into a b. shape.

मुछ caus मूछयति Ait Up to keep the mind

fixed upon विधु caus विधारयति (rarely

विधारयते) (with मनस) (loc) Bhl to wish

to fix निधा desid विदधित्सति, विदधित्सते

Śamk to wish to f. (arrows) युज.

desid युमुक्षति Bhl.

fixed adj । I प्रतिष्ठापित Kathas —

संस्थापित W — व्यवस्थित Mn, MBh, etc —

निश्चित इ (आ) MBh, Kāv, etc — नियत

G. S. S, Mn, MBh, etc — स्थिर इ (आ) S. B. S,

MBh, etc — दृढ (दृढ) RV, AV, S. B. S, MBh,

etc —

+ II अनुष्ठित, अनुष्ठ — अधिकृत — अनुत्तर

अर्पित RV, VS, etc — अवबद्ध MBh 6.

1787, S. B. S, etc — अवसित Bhp — अवस्थित

Kath Up, R, etc — अविलम्बनीय ~~अविलम्ब~~ —

अरण्य and Uttarar, Rajat — आनन्द —

आरोपित Kad — आरशापित — आहत RV, AV —

कृतावाध — कृष्ट Mn 3. 69, 11. 27 — चोदित

Śāṅkh Śr, Kāty Śr, Mn 2 f 8, MBh 13. 2439,

R 3. 56. 16 — ललित W — लस्यवर RV, MBh, ,

etc — तिमित R 2 f, 5 — दादृहाण RV 1. 85. 10 .

— दिष्ट — दृष्ट Mn, Yājñ, MBh, etc —

ध्रुव f (आ) RV, etc — नित्य f (आ) Bh, Śr, ,

Mn, etc — निभृत RV — निमित्त RV, AV, TBh ,

— निमुक्त — निमुक्त RV 1. 121. 3 — निष्ठित —

निष्प्रचार MBh — निरतब्ध W — नेष्टिक f (इ)

MBh, R, Yajñ — न्यारता — प्रतिबद्ध Kam,

Ragh, Suse — प्रतिबद्ध Śamk, Pañcat —

प्रतिष्ठित AV, etc — प्रत्युत Nir — प्रादिष्ट RV,

etc — प्राप्त L — प्रोत MBh, Kav, etc — प्रोथ,

W — बद्ध RV, etc — मित RV, AV, ŚāṅkhŚr

— रोपित Ragh, Sāh — वास्तव f (इ) W —

विनिर्मित Hariv, Kav — विमित — विपक्वब्ध

Pāṇ — 7.2.34, Sch — विष्ठित RV, AV —

विहित RV, etc — वृत्त L — व्याप्त W — इरण MW

— संग्रहित Ait Br. — संकेतित Prâyaśc, Sâh

संज्ञा ऋ (आ) मन्त्र, Kāv, etc — संग्रहित

संग्रहित Kāv, Pūr. — संग्रहित AV, etc

संग्रहित RV — संग्रहित RV, AV — संग्रहित Manv

— संग्रहित मन्त्र, Kāv, etc — संग्रहित मन्त्र,

मन्त्र, etc — संग्रहित — संग्रहित ऋ (आ) TS,

etc — संग्रहित Kāvya.

not fixed. I अनियत — अक्षुब्ध ऋ (आ)

— असंग्रहित.

I II अधीर — अनिस्तब्ध — अस्तब्ध R 3.

79. 22.

according to any fixed time ४२१५ ind

AitBe, Gē ŚrS any f. law नियम: Var, R,

Supr, etc any f. rule: नियम: Var, R,

Supr, etc anything f. २२१५ n mBh, etc

इदम् containing verses of a f. number

of syllables प्रतिष्ठितपद ~~म्~~ AitBe

desirous of a f. abode प्रतिवर्तमानम् ~~म्~~ TS,

Tānd Be, Gē ŚrS, Bhr.

firmly fixed । II आतिष्ठित ŚBe —

आभृत BHP - ध्रुवक्षेम RV - मूलम् (०२ मूलः ९

अध्यादि, ये ह आ ०२ इ) RV, etc - स्तब्ध.

firmly fixed on the ground भूमिद्विः AV

firmly f. to विवक्त (loc) AV, etc (law) f.

निर्मित मन् १.५६ f. (as an arrow) संक्षित मन्,

BHP f. (as a prize) हित ह (आ) RV f. as to

time? कृतकाले Nār f. by (a measure taken

by) the eye चक्षुर्निर्मितं TB १.१.५.१ f. by

(as by special signs) अभिलक्षित f. by one's

self संवृत्त ह (आ) MBh, Hariv, R, etc

(in gr.) f. by rule आचरित R Prāt, Pāṇ 1.

4. 51, comm. a f. ceremony (as a birth,

investiture, marriage, etc) नैचिर्यम् w

f. condition समवस्था Kālid a f. festival

(as a birth, investiture, marriage, etc)

नैचिर्यम् w f. firmly विवर्धित 'f.

firmly' विवर्धः w, विवर्धित AV f. for a long

time सुचिरार्पित Amar f. for each single

case प्रतिनियत Kap, Śamk (in gr.) a f.

form (?) कर्तव्यता: Pat. introd (on Vārtt. 1)

8 on Pan 1.1.1, Vārth 4 f. (heaven and earth)

विष्णुभित RV.

fixed in I I निहित (loc) RV, etc —

निषक्त ऽभे, Kālid, Var.

I II विनिवेशित (loc) MBh, Kāv, etc —

प्रातः (loc or comp) Ch Up, MBh, etc —

रचित (loc) Kāv, Kathās, Bhp — शित RV,

etc — संयुक्त (loc) MBh — संनिविष्ट Up,

MBh, etc — संनिवेशित (comp) Susr —

समर्पित ऽभे, etc — समाश्रित MBh, Kāv, etc.

* fixed in a car रथप्रोतः VS, Maitr 5

f. in mind भावसमाहित Mn 6.43 f. in the

ground निरुक्त RV, etc f. in the mind

बुद्धिरथ, बुद्धित्वम् intention निश्चयः

Māh, Kāv, etc f. into प्रत्युप्त (loc)

Uttaras f. into (anything) मध्यनिहित

Paricat (in Gr.) a f. name (?) कृतान्तः

Pat, Introd (on Vārtt. 1) & on Pan 1.1.1,

Vārtt 4.

fixed on I निबद्ध (loc) — कृत-

(gen or ifc) MBh, Kāv, etc.

1-II आतत RV 1.22.20, 105.9, PrainaUp

— नियमित Rajat, Pañcar — नियुक्त (loc)

MBh, R, etc — नियोजित (comp) — ज्ञात

(loc or comp, chUp, MBh, etc — बद्ध

(loc MBh, Kāv, etc — रचित (loc) Kāv,

Kathās, Bhr — विनिवेशित (loc MBh, Kāv,

etc — विनीत Kāv, Pañcar — व्यासक्त (loc

or comp) Kāv, Kathās — श्रित RV, etc —

संसक्त MBh, Kāv, etc — संनिविष्ट Up, MBh,

etc — रामपित ऽभ, etc — रामाशित MBh,
Rāv, etc.

fixed on a stake शूलधरोपित Kathās —

शूलश्रोत f. opinion निश्चयः Mn, MBh, R, etc

परिनिश्चयः MBh f. order गतम् — स्थापना

Campak the f. order of things निमाति f

Śaṅkh Br, Śvet Up, MBh, etc a f. place

निष्कृतम् RV the f. point (from which a

departure takes place) अङ्गम् Pāṇ. 1. 4. 24

f. practice नियमनम् W f. precept धारुण Mn,

Māh f. property निबन्धः Mājñ 2.121 f.

quantity of a substratum अधिकरणैलावत्त्वम्

f. relation of time or place व्यवस्था Pān 1.1.

34. —

fixed rule : I. व्यवस्थिति f Mn, Hariv,

etc — नियमनम् W.

+ II विरोधी W.

(prob.) a fixed star रणेपधि m MW

f. state संस्था L — समवस्था Kālid a f.

time पर्वण n RV, VS, ŚB, Gṛ Śr S —

अङ्गु - म (Ug 1.72) RV, AV, VS f. to आसक्त

f. together : सारथावज् RV 8.31.4.

fixed upon : I. निवेशित MBh, Kāv, etc

— प्रसक्त Mn, MBh, etc.

I-II अनुविषण्ण chUp — उपारत Bhr

धृत MBh, R — निर्वहद् (loc) Bhr

निभृत (comp) Kād — परिकल्पित Mn, MBh,

Rw, etc — प्रणिहित (loc) Hariv, Bhartṛ,

Bhr — भावित Bhr — विनिहित Bhartṛ, Gt

— संशित Mn, MBh, etc — संस्थित (comp)

Bhp — सक्त MBh, RV, etc — राज्ञित Bhp

— समारम्भ (loc) Maite Up, R — सम्प्रधारित

MW — रुधित RV — स्थित (loc or comp)

Var B&S, Sarvad — स्थित Sak.

fixed upon (as the eyes) अर्पित fixed

upon (as the mind) अर्पित f. with regard to

अभिनिश्चित (acc) MBh 3.1085 following

a f. path सत्यवर्त्मन् AV formerly f.

पूर्वप्रवृत्त f (आ) R having a f. abode

शाश्वतमन्दिर Var B&S having a f. gender?

आविष्ट लिङ्गः (in phil.) the having a f.

measure मूर्तिचम (in phil.) the having a

f. motion. मूर्तिचम having a f. residence.

धुनशीलं Gaut having ears and eyes f. on

बद्ध शासननक्षत्रं (loc) MBH having f. eyes

said of the gods) सप्तशतं नक्षत्रं MBH having

no f. abode शासनं TS, etc having no

f. employment ज्ञातुं Lāty, Bhatt! having

one's abode f. बद्धवसति Rājat having

one's affection f. on आसक्तभाव Das'

having one's gaze f. on अक्षरक्षर (loc) Sak

— अक्षरक्षर (if) Vikr having the attention

f. on अक्षरक्षर having the ears f. and

erect (said of horses) निश्चिन्तकः Sak

1-8 having the eyes f. on अक्षरक्षर Ragh

having the eyes f. on anything अक्षरक्षर f (आ)

MBh having the eyes fixed upon प्रणिहितमनः

comp) Hariv निहितमनः f (आ) (loc)

Megh having the eyes intently f. सिमितमनः

Megh having the mind always f. upon one

object नित्यमुज Bhp having the mind deeply

fixed f. upon (any object) आसक्तचित्त, आसक्तचेतसः, आसक्तमनसः having the mind f.

संसक्तमनसः MBh, संसक्तचेतसः Cat having

the mind f. upon प्रणिहितधी (loc or comp) Bhartṛ, प्रणिहितमनः (loc or comp) Āpast

having the mind intently f. on an object

सुसमाहित MBh, Kar, etc having the thoughts

f. upon वेदक्षित (loc) MBh keeping (his)

large eyes intently f. स्तिमितायताक्ष MW

more f. स्थितर most f. स्थितर Pan 6. 4.

157 — स्थितर not containing a f. number

of syllables अमिताक्षर Nir, RPrāt not

having the mind f. upon असंजितोत्तम

observing f. rules नियमपर of a f. price.

कलामूल्य Yajñ 2. 63 of f. law (the Adityas)

धृतग्रत RV, ऽभे of f. law (Indra) धृतग्रत

RV, ऽभे of f. order (Agni) धृतग्रत RV,

ऽभे of f. order (Indra) धृतग्रत RV, ऽभे,

of f. order (the Adityas) धृतग्रत RV, ऽभे,

one who has f. his affection upon वेदभाव f

(आ) (loc) Vikr, Kathās one who has f. the

feathers of his arrows' कृतयुद्ध_{२५} L one who

has his mind f. on विनिमुक्तात्मन Kum

one who has the eyes f. upon विनिहितदृष्टि

Mricch one who has the mind f. upon

विनिहितमनस Gīt one whose eyes are f.

अनिमिषक्ष f (इ) one whose mind is f. on

प्रतिबद्ध (comp) Pañcat one whose place is

f. कृतवश Jaim remaining f. समनस्वित

MBh, Kāv, etc steadily f. (as the mind)

आविचलित Malatim sunk into i.e. firmly

f. upon निर्माण (comp) R that for which

a particular fee is f. मिलदक्षिण f (अ)

Tānd Bē that on which arrows are f.

शरारोपः L. 'that which is fixed' लक्षः, लक्ष्म

'this is a f. opinion' इति निश्चयः thoroughly

f. विशुद्ध MBh, Kāv, etc one who has f.

स्थापितवत् W (one) whose gaze is f.

स्थिरलोचन MW.

well fixed । I सुनिश्चित Kāv, Mit.

। II सुधित RV — सुनिहित MBh — सुनित

RV — सुमेकं f (आ), RV, TS, SBh — सुमुज

RV, AV — स्वातन्त्र्य RV.

to have one's mind f. on परिसंज्ज,

परिसंज्जते MBh to keep the mind f. संविधा

(with मानसम्) Bhartr.

to be fixed । I प्रतिष्ठापयितव्य Kārand,

प्रतिष्ठाप्य TS, Ait Bh — प्रकल्प्य Mn, Yajñ.

। II आधेयम् T — धर्तव्य W — निवेशनीय

Kāv, Heat - वायु वास्तव, Heat - प्रणय

मभि - विधानायाः Mariv - वेद्य Janit

सामर्थनीय T Prāt, seh - स्तम्भनीय मभि

स्थेय f (अ). Kadh

(attention) is to be f. on स्थेयम् (loc)

मभि, R, etc one on whom mind is to be f.

योग्य मभि (Nalak) to be f. (as to the

number, Samkhyayā) गम्य R Prāt 14.28

to be f. by अभि (अक्षय) to be f. in आरोप्य

to be fixed in a place स्थापनीय Kathās

to be f. on आरोप्य — योज्य (loc) Pañcat

to be f. upon संयोज्य (loc) MBh what is

to be f. मित्यम् Rājāt.

fixing up in the mind मनसिनिधाय

ind having fixed रथापयित्वा ind having

f. in निधाय ind having f. on निधाय

ind having caused to be f. in निधाय

ind — MW.

fixedness । I रिशति f Ragh, Bhp

रथावरता — रथावरत्वम् MBh दाह्यम् Sushr

Kām, Rajat — रथैर्मन्त्र Prabh, Bhp, Sarvad

— ध्रौवम् Pāṇ 3.4.76.

। II नैश्चल्यम् MW — परिष्ठानम्, परिष्ठिति

f MW — स्तब्धता Car — स्तब्धि f MW

स्तम्भः (युल f आ) MBh, Kāv, etc —

स्तिमितता (Kāv) स्तिमितत्वम् (Mālatī) —

स्तिमित्यम् Kāv, Sushr — रथैर्मन्त्र MārkP.

having fixedness रथानिन् म्भन् MW.

17207

who fixes the landmarks. I II अनन्तर

m - RV 3. 8. 7 & 8. 31. 14 Nir 2. 2.

~~una~~ fixing adj । I स्थायक.

I-II दादुहान RV 1.130.4, 1.26.6 -- सू Pan.

6.4.20, Sch -- यन्तु RV, AV, VS -- विधागिन

W -- स्थापन Sāh.

fixing an arrow a hundred times

शालसन्धान मञ्ज f. firmly संस्थापक Pañcar

f. one's mind on one's object एकाग्रमनस

मञ्ज, Pañcat f. one's attention upon one

point एकाग्र मञ्ज, Mn 1.1, Bhp, Bhag, etc

f. the mind एकाग्रमनस मञ्ज Sāh f. together

(as an arrow and a bow) संधायित् Sis.

not being fixed असंस्थित म्फ्न Ait Be,

3 Be.

fixing I I स्थापनम् Var Br S, Inscr

स्थापनम् mP — प्रतिष्ठापनम् — संस्थापनम् MBh,

Var Br S, Suśr — व्यवस्थापनम् Rām, Kull.

+ II अर्पणम् R — अवधानम् MBh —

आसञ्जनम् Aśt Br, Katy Śr — आस्थापनम् —

कल्पना Mn 9. 116, Yājñ — कालस्थानमनम् MBh

1. 2580, Nīlak — निवेशनम् (पुं. f. आ)

Sarvad — निश्चिति f L — न्यासः MBh,

Rāv, etc — परिकल्पनम् — प्रकल्पना Mn 8.

2 II — प्रणिधानम् Car, Suśr — प्रत्युत्तयि f

Bh — प्रत्युत्तम्भः Tānd. Bh, प्रत्युत्तम्भनम्

Sāy — वन्धः cat ... मिति f RV — निष्प्रम्भः

Kir — संस्तम्भः W.

not fixing । II आरोपणम्.

the act of fixing रथापना MBh, Heat

the act of f. in आरोपणम् R, Ragh, Kum

रोपः MBh the act of f. on उपरोपणम्

Sarvad — आरोपणम् R, Ragh, Kum the act

of f. one thing to another. उपसंयमनम्

constantly f. one's mind on a certain

object प्रधारण MBh f. (as a price) प्रक्षेपणम्

Yajñ the f. a bow-string यज्ञोत्तमम्

Cat f. firmly निश्चिति f. Amup the f. of

a horoscope अङ्गुलिनिश्चयः MW f. of an

arrow on the bow-string) योगः MBh

'f. of times' कालनिर्णयः f. on (as an

arrow on a bow-string) संधानम् MBh, R,

Bhf- f. the feathers on an arrow रचना L

(in theatrical language) fixing the gaze

on some object out of sight of the audience

आलोचनलक्षः Vikṛ (in dram.) f. the germ

(which gives rise to the whole plot * e.g.

Sak. 1. 27) समाधानम् f. the mind in abstract

contemplation (as on the true nature of

spirit) समाधानम् MBh, Kāv, Vedāntas f. the

mind on समाधि m MBh, R, etc f. the

position of the sun वेधः Var Br S f. the

time कालसंख्या Pañcat f. a time समयकारः

W f. the thoughts स्थापनम् W f. the

thoughts (on a beloved one) मनःसङ्गः Pretap

f. upon लब्धनाम्, लब्धानी L..

being fixed स्थानम् (स्थानः Siddh.) AV,

etc the being completely f. परिनिष्ठानम् L

the being well f. सुमिति f RV making f.

स्थिरीकरणम् Sarvad.

fixity. I व्यवस्थिति f Mn, Hariv, etc

— स्थितिता ऽभ्.

+II व्यवस्था MBh, R, etc

flaccid qdy | I शिथिल f (आ) Ts, etc

एकथ MBh, Kāv, etc.

| II अमानस आ f (आ) Kathas,

Megh, Pañcat, etc — प्रकथ Das — वलित

Sāṅkh Śr, वलित Śis.

becoming flaccid (said of the breasts)

पलनम् Bharts consisting of a skeleton

of bones covered with f. flesh

पिशितपङ्कावनक्षिपुः प्रजमय f (इ) Prab

f. (as breasts) विलस R a woman with

f. breasts ~~कावस्थानी~~ Suse.

mind

to be flaccid । I रक्तश्च च । रक्तयति Bhp,

रक्तश्च caus रक्तयति धातुप 35. 18.

3m

flaccidity flaccidity । ट. शैथिल्यम् Sure

। II प्रशथः, प्रशन्थनम् Pāṇ. Vof

स्रस्तता Kir, Sch — स्रस्ति f Pāṇ 3. 3. 94,

Vārtt 2, Pat.

flaccidity of the breast स्तनपतनम्

Bhartr.

the plant Flacourtia Cataphracta

Roxb. । II अहिभयदा, अहिलोलिका L.

Flacourtia Cataphracta | I विलुङ्गा

L, विलुङ्गकः, विलुङ्गकम्, विलुङ्गिका Car

लामलकी Sur 6.39.197 & 203, 51.25

जटा L, Sur 5 f, जटाना Nph, जडा L.

| II अजटा, अजडा, अजडा — अफला —

उझटा L — क्षेत्रामलकी L, भूम्यामलकी — चारदी

Car 6.14.36, Nph 7.64.6 — झारिका,

झारिका L, झारा L, झारामला L — तलाहूमः L.

— तालि f L, Seh — ताली L — तालीशकः

L — पानीमामलकम् L — प्राचीनामलकः —

वायसामलकम् L — बलातकः L — बहुपत्रिका L —

बहुपुत्री L — बहुफल L — बहुवीर्य L — भूधानी

L — भूम्यामलकी, भूम्यामली L — मला L —

रोलः L — विश्वपर्णी L — वीरा L — वेधवेधजा

L — व्याघ्रपद्म L — रूक्षमफल L — हिमालया

L.

Flacourtia - cataphracta (the leaves of

which are used in med.), लातीशः R 4. 44.

55, Sugar l. p. 11-2 लातीशपत्रम् L the fruit

of F. C. बारिवदरम् L — रक्तम् L the

leaf of F.C. लालीशपत्रम् W — शालीपत्रम् L

पत्रारोमा L the plant F.C. नारिकदरा W

अध्यापडा, अध्यापडा SBH 'thick-leaved'

F.C. धनच्छदः L.

Flacourtia sapida | I गोपघण्टा Gal, गोपघण्टा

सुं६ 5.7.1, गोपघण्टा सुं६ 1.4 - मधुच्छदः L,

मधुच्छदा Bhp६.

II कण्टकारी, कण्टपत्रः, कण्टपादः L - दन्तकाष्ठः L

— पिण्डरोहिणिकः L — पूतः — भूजानु, भूजम्बू f L —

मधुफलः L — मृदुफलः L — यज्ञीयः L — वृत्तिङ्करः L —

वैकङ्कतः L — व्याघ्रपादः L — स्वयदास n L — सुवतर

^m — सुवद्रुमः L — स्वादुक्कण्टकः L — हिमकः L.

Flacourtia sapida (from which sacrificial

vessels are made) विकङ्कतः TS, etc belonging to F.

वैकृतः mf (ई) n AV, TS, Br, etc coming from F.

वैकृतः mf (ई) n AV, TS, Br, etc made of F.

वैकृतः mf (ई) n AV, TS, Br, etc the fruit of F.

भूजम्बु, भूजम्बु f L the plant F. किङ्किरातः L.

flag I ध्वजः RV, etc, ध्वजम् Hariv 9245 &

१ अर्धर्चादि — केतु m RV, AV, MBh, etc — पतङ्गा (ifc f

आ) Bṛ, MBh, Kāv, etc.

LII कदली L — कन्दली L — केतनम् MBh, R,

Ragh 9.38 — जयन्ती L — द्रुपः RV 4.13.2 — ध्वजपटः

Kāv, etc — पयका L — पताकः AdvBṛ — पताकाङ्गुलम्

Kathās — पताकिन् m Hariv — प्रतीनाहः SBṛ —

ललामम्, ललामन् n (only L) — वैजयन्तः R —

वैजयन्तिका Mālatīm — वैजयन्ती MBh, Kāv, etc —

व्योममञ्जरम्, व्योममण्डलम् L — झूलः, झूलम् (ifc f आ)

L.

adorned with flags पताकिन् mfh MBh, R

bearing a f. पताकिन् mfh MBh, R, etc — वैजयन्तिक

mfh (आ. ई) n L carrying a f. पताकिन् mfh L

decorated with raised arches and f. उत्तोरणपताक

mfh Kathas 10.210 deprived of a f. विपताक mfh

MBh — विभक्तु mfh MBh displaying f. ध्वजराजिन mfh

mw — a f.-bearer वैजयन्तिक mf (आ. ई) n L a f.

carried by an elephant करिवैजयन्ती L — कदली L

— कदलक: Kād the f. of a banner उच्चुड: the f.

of a tavern सुराध्वजः Mn, MBh a f. of victory

जयध्वजः, जयपताका Bālar 6.52 a f. used at the

burning of the dead प्रेतपताका Hcar furnished

with a f. यष्टिमत् mfn MBh — सपताक mfn MBh,

Hariv having a f. पताकिन् mfn MBh, R, etc —

पताकिक mfn L having a red f. लोहितध्वज mfn

having no f. निष्पातक mfn having swords for f.

असिदंष्ट्रः, असिदंष्ट्रकः L having the sun for f.

सूर्यकेतु mfn AV a kind of f. मदनयष्टिकेतु m Kāv

on a f. अधिकेतनम् ind sis a raised f. उत्पताका

Kathās — ^{५०} उक्तानम् Dharma's a triumphal f.

विजयपताका Vās with a † सध्वज म्भन MW

with raised f. उत्पताक म्भन.

to represent a flag पताकाय Nom पताकायते

Nalac to represent a f. of victory जयध्वजाय

Nom जयध्वजायते Da8 1.16.

the root of sweet flag स्वल्पकेशिन् म्भन L

a sweet f. (plant) शूलघ्नी L.

सिद्धि
२५/४

flag-staff I ध्वजयष्टि ‡ mm, MBh, R —

पताकादण्डः MBh — ध्वजयष्टि ‡ Ragh 12.103.

II ध्वजः W, ध्वजम् Hariv 9245 & गुडाध्यादि

— पताका L — यष्टि m (L) ‡ (also यष्टि) SBh, etc —

(prob) शक्ति ‡.

any contrivance for fastening a flag-

staff ध्वजयंत्रम् MBh, R a f. without a banner

निष्पाताक ध्वजः MW furnished with a f. शक्तिन्

mbh MBh having a f. दण्डः L a small f.

used with Indra's banner शक्रकुमारिका Kālp,

शक्रकुमारी Varbes.

1

flake (of snow) II कणः Amar — तुषारकणः

Kathās 19.50, तुषारः, तुषाराः m sg & pl, S's 6.24,

तुहिनकणः Amar.

1

flaky adj III शल्कमय ई(ई) MW, शल्कयुत L.

flame I ज्वालः MBh, Hariv, etc, ज्वाला MBh,

Hariv, etc — अर्चिस् n RV, AV, ŚBr, etc, अर्चिस् f

ŚBr 2, Up, etc.

II अग्निश्चिवा ŚBr, etc — अग्न्यर्चिस् f n ŚBr —

अथरि, अथरी f RV 4.6.8 — अर्चि m (chiefly Ved.)

RV, etc — अर्चिष्मत् m VarBrS — अर्चु m BR —

रोधम् = कीलः, कीला L — केतु m RV, VS, AV — घृणि m

गुहू f RV — ज्वलः (Pāṇ 3.1.140) W — ज्वलत् m Kām

— दिद्युत् f RV 6.66.10 — प्रज्वाला R — मयूखः Up, Kau,

Var, etc, मयूखा L, once मयूखम् in Kaush Up — वक्षी

RV 5.19.5 — वह्निशिखा L — विभ्राष्टि ‡ RV —

विशिखिशिखा W — शुच ‡ RV, AV, Bḥ — शुष्मः, शुष्मम् L

— शोकः (iñc ‡ आ) RV, AV, SBḥ — शोचि ‡ AV, Āpsḥ

— शोचिस् n RV, AV, Hariv — हस् n RV, AV —

हायनः L — हेति ‡ (later also m) MBh, Kāv, etc,

हेतिक (iñc).

any flame शिखा MBh, Hariv, etc bright ‡

सुदीति ‡ RV causing a f. to blaze ज्वाला

Nyāyam 10.1.22.

flame of fire II अग्निज्वाला.

III अग्निजिह्वा AV, Mund Up — धारा RV, SBh, MBh,

Kāu, etc.

flame-pointed दीप्ताग्र mbh Jaim Up f.-support

शिखात्स, शिखावृक्षः m L f.-tongued (as Agni)

शुचिजिह्वा mbh RV f.-tufted ज्वलन्तिशिखरा Kāu, etc.

167 having a bright f. (as a lamp) शुशिख mbh

Prab having f. शिखिन् m Śrīhyas, Yājñ, MBh, etc

having the f. pointed upwards उच्छिख mbh a

large f. महाज्वाला L — ज्वलन्का L u. r. शैलका a

pointed f. शिखा MBh, Hariv, etc the f. of a lamp

दीपशिखा Kathās 18.77 — दीपाङ्कुरः Bhāṣṭṛ 3.81 —

अभ्यर्चि m Jaim Up f. of speculation तर्कज्वाला

the f. of the fire of love मदनवह्निशिखावली Śringār

the various forms of f. जिह्वा RV 3.20.2, VS 17.79,

Mund Up 1.2.4 emitting a thousand f.

सहस्रशोकस् mfn RV to encounter with f. प्रतिदह्,

प्रतिदहति RV, AV, ŚBḥ, ChUp having great f.

महर्चिस् mfn MBh having many f. सहस्रमुष्क

mfn Say like f. of fire हुतवह्ज्वालासम mfn M1

sending f. upwards उद्वह्ज्वाला mfn Kathās 118.76

shooting out & towards the right प्रदक्षिणार्चिस्
mtn Ragh.

to be in flames । II दह् pass दह्यते (दह्यति
 Manṣr 2.15, MBh, if, 12f) AV, Nir, etc.

to break out into flames समिन्ध् pass
 समिन्ध्यते RV, etc.

flame उब । I उज्ज्वल्, उज्ज्वलति, उज्ज्वलिति

(Pāṇ 7.2.34) TS, ŚBh, R, Bhp — उद्दीप, उद्दीप्यते AitBh,
 ŚBh, Tāndyāṛh, Kauṣ.

II इन्ध् pass इध्यते RV, SV, MBh — एन्ध् A RV 7.

36.1 — प्रतिज्वल्, प्रतिज्वलति MBh — शुच् pass RV 7.

67.2 — शुच् ८ 1 (Dhātup 7.1) शोचति (Ved. and ep.

also शोचते) RV. Bh, Āśvśd — श्री ८ 9 (Dhātup 31.3)

श्रीणति, श्रीणीते RV 1.68.1 — संदीप्, संदीप्यते (ep. also

संदीप्यति) Hariv — अभिविज्वल् Bhag.

to flame against प्रत्युदीप्, प्रत्युदीप्यते ŚBh to

f. brightly शुच् Intens शोशुच्यते, शोशोक्ति ५६ to f.

brightly संज्वल्, संज्वलति MBh to f. exceedingly

अतिप्रज्वल् MBh to f. forth प्रदीप्, प्रदीप्यते ŚBh, MBh,

Var to f. opposite to अभिविज्वल् Bhag to f. together

संशुच, संशोचति ऽभृ to f. towards अभिशुच् RV, VS,

Kātyśr to f. up प्रज्वल्, प्रज्वलति (cp. also प्रज्वलते)

TBr, Chup, MBh, etc — सम्प्रज्वल्, सम्प्रज्वलति MBh,

Hariv, R to f. violently ज्वल् intens जाज्वलति

(MBh) or जाज्वल्यते (Pāṇ 3.1.22, Kāś) MBh, R,

VP 3.2.10, Rājat 1.154;

to cause to flame संज्वल् caus संज्वालयति

MBh.

^b
Bright-flamed I दीप्तशिखं म॑ Kathas 13.

seven-flamed सप्तज्वातः L — सप्तार्चिस् म॑ L,

सप्तार्चि म R, Märkp three-f. त्रिशिखं म॑ (भा) n

Hariv 12292.

flame-haired II शोचिष्केतुः म॑ RV, ŚB. ६.

flameless (as fire) I विशिखं म॑ R.

flaming I प्रज्वलनम् Var. Prātāp.

1 II अग्निज्योतिस् mtu Katyāṣṭh — दीप्तत्वं Sāh —

समिध इ RV, etc — हूणि m Naigh 1.17.

flaming up प्रज्वलितम् Hariv f. upwards

ऊर्ध्वज्वलनम् Śiś

flaming adj II उच्छिख Ragh, Prab —

प्रज्वलित Lātṃ, MBh, Kāv, etc — शिखावत् Śiś.

1 II इन्धनम् RV 2.34.5 — उज्ज्वलित — उपादीप्त

ŚBh 7 — कलमलोकिन् (Naigh 1.17) RV 2.33.8 —

ज्वलन (Pāṇ 3.2.150) ŚBh 13.4.4.7, MBh 3.12239

— ज्वलित MBh, etc — दीप्त Mundup 2.1.1, MBh, R,
 etc — दीप्त Kathas 25.135 — शोचिष्मत RV — संदीप्त
 SBh, etc — समिध् RV — सम्प्रज्वलित MBh — सार्चि
 MBh, R, सार्चिस् MBh — सुदीति RV, TS.

flaming against । II प्रतिदीप्त MBh f.

beautifully सुसंदीप्त Pañcat f. brightly

सुदीदिति RV f. briskly (as fire) संहृष्ट R

f. high महार्चिस् MBh f. (śiva) ज्वालिन् MBh 13.

1171 — (a fire) f. towards the west (and so
 foreboding evil) वामार्चिस् MBh f. up सम्प्रदीप्त

Sāṅkhaśr, MBh, Hariv t. upwards ऊर्ध्वभासिन MBh

— उदचिस् Ragh, Kum t. upwards (said of Agni)

ऊर्ध्वशोचिस् RV 6.15.2 having t. locks (applied to

Agni and the sun) शोचिष्केश RV, ŚBh.

a flamingo । II मजुगमना L - हंस: (ifc f आ)

RV, etc — हंसक: Kau, Bkt.

an automatic flamingo यन्त्रहंस: a kind of

f. मरात्क: L (मरात्की Dax) — मरात्क: Kau (मरात्की L)

a term used in addressing a f. भद्रक्षि: chup,

भद्रक्षि:.

flank I उपपार्श्वः MBh — पक्षिमार्गः L.

II अङ्गः — कक्षः L — कृन्तम् W — कोलः L —

क्रोडः W, क्रोडम् (in later language) L — पर्यन्तः TBh,

MBh, Kav, etc — पाजस्यम् VS AV SBh — रोधस् n BhP

— वक्षणा RV, AV, Kav — वराहो L.

flank and shoulder-blade पार्श्वोपपार्श्वो म du

Nal — the f. of a horse मध्यम् L f. (of animate

objects) पार्श्वम्, (rarely पार्श्वः g अर्धचरिदि if f

आ) RV, etc the f. of an army पक्षः (if f आ

or इ) MBh, Hariv — सैन्याकक्षः MBh the f. of

anything पक्षः (itc f आ or ई) RV, etc (esp) the f.

of an elephant पक्षभागः L the f. (of an elephant)

पार्श्वभागः L f. (of inanimate objects) पार्श्वमः

(rarely पार्श्वः g अर्धचादि, itc f आ) RV, etc seated

on the f. कक्षस्थ mfn the f. of a horse अङ्गुसम्

RV 4.40.3 having f. पक्षवत् mfn SBr, MBh, etc.

the flap of the ear of an elephant । II

कर्णतालता H Yog.

to flap one's wings over अभिविक्षिप् ApSṣ

furnished with anything similar to f. (said of

shoes) कर्णेन मत्न Katyāṣṣ 22 furnished with

f. कर्णेन मत्न Katyāṣṣ 22 to cause to f

आस्फल् caus आस्फालयति, आस्फल्.

flapped adj । I आस्फालित.

flapping I आस्फालनम् — आस्फालः.

flapping against I स्फालनम् Kull the f.

motion of an elephant's ears towards each other

आस्फालः L the f. of an elephant's ears कर्णतालः

Ragh, Siṣ — झलज्झला (onomat) kam — तालः

(Siddh napuns 25, Sch) Ragh 9.71, Kathās 12,

21.1, Psab 1.5 the f. of flaccid breasts

झलज्झला (onomat) f. one's wings over

अभिविधेयः Common Aps's. f. to and fro आस्फोटः,

आस्फोटा L the f. to ~~to~~ and fro of an elephant's

ears कर्णस्फालः L f. with elected ears (as

an elephant) उक्कणेत्ताल mfn Kathas 12.19

the wind raised by f. away flies मन्थरु m

L.

causing to flap आस्फालः .

flare bb । II लङ् ५ । लङ्गति Vcar 18.81

— दीप् ५४ दीप्यते AV, Bḥ, Mn, MBh, Kālid, etc.

to flare up । II अभिप्रज्वल् MBh — परिदीप्,

परिदीप्यते (परिदीप्यति) MBh.

to flare upwards उद्दृष् (inclass lang)

उद्दृष्यति AitBḥ 3.4.5.

the flaring upwards (of the fire) । II उद्दृषः.

Sāy on AitBḥ 3.4.5.

flash III अभा - स्फुरितम् MBh, Kathās.

the flash-like flight of an arrow दीप्ति ‡ L

a f. man कुम्भः a f. of fire पावकार्चिस ‡ MBh

a f. of forked lightning विद्युद्दामन् ‡ Megh

a f. of light विद्योतः Hariv.

a flash of lightning I अशनि ‡ (rarely

‡ R, Pāṇ, Sch) RV, etc — विद्युदुन्मेषः Megh —

विद्युद्वल्ली Bhartṛ. — विलसत्सौदामिनी Bhartṛ.

I II ज्योतिस् ‡ Megh, Śak — मेघज्योतिस्

‡ L.

like the flash of lightning विद्यत्सम्पातम् ind

MBh momentary f. क्षणद्युति f, क्षणप्रकाशा w,

क्षणप्रभाल a shoot i.e. f. प्रभाप्ररोहः Ragh thunder-

f. वज्रज्वलनम् Kām, वज्रज्वला L.

flash vb II प्रस्फुर्, प्रस्फुरति Hariv, Kāv, *

Kathās — विस्फुर्, विस्फुरति, विस्फुरयति (Pāṇ 8.

3.76) MBh, Kāv, etc.

II उक्काश A — उद्यस्, उद्यसति Bhp 3.12.6 —

अगभगाय Nom A Dewip — प्रोज्ज्वल्, प्रोज्ज्वलति

Hariv — लस् ८। (Dhātup 17.64) लसति (only P)

MBh, Kāu, etc — विलस्, विलसति — समभिरञ्ज्

Ā or pass समभिरज्यते MBh — स्फुर् ८ 6 (Dhātup

28.95) स्फुरति (m.c. also स्फुरते) MatsUp, R, etc.

to flash down (said of lightning) अवस्मि Ā

RV 1.168.8 to f. forth विद्युत्, विद्योतते (Ved. also

P) RV, etc to f. in rivalry संविद्युत् (only

संविद्युतत् and संवद्योत्) RV, VS to f. into life

स्पन्द् ८। (Dhātup 2.13) स्पन्दते (rarely स्पन्दति) Bhp

to f. (like lightning) विद्युतय Nom विद्युतयते MW

to f. together संविद्युत् (only संविदिद्युत् and
संयद्यौत्) RV, VS to f. up प्रोद्या RV — प्रज्वल,

प्रज्वलति (ep. also प्रज्वलते) TBh, ChUp, MBh, etc

to f. upon the thoughts प्रतिमा, प्रतिमाति Up, MBh, etc.

flashed adj । II स्फुरित Hariv, Kalid, Bhp.

flashing adj II विस्फुरित

flashing ~~adj~~ III अभ्युलसत् ऽञ् 5.2 — प्रभातरल

ऽञ् — मल्लभाभवत् * t (अन्ती) TS, Mañṣ — विद्युत्

RV, VS, Āṅg — विद्योत Bhi — विलसत् t (अन्ती) —

वेद्युत् VS, etc — स्फुरित Kāv, VarBṛS, Pāṇcat.

flashing beautifully स्वर्चि RV, स्वर्चिस् Heat f. for

an instant क्षणप्रभ W f. forth उत्प्रभ L f. like

lightning विद्युत्प्रभ L f. one सकृद्विद्युत् t (आ) ऽBṛ

a f. thunderbolt (as the weapon of Maruts) विद्युत् t

RV, etc f. up उद्योत R having f. lightening (said of

a cloud) स्फुरितशतहृद Rājat having f. rays (as the

sun) लसदंशु MW one who has f. eyes संदीप्तलोचन

Hariv.

flashing I II n उन्मेषः Megh 84 — जज्जति P t

RV I. 168. 7 (Gmn, = अभिभावः अभिभावन्ती Sāy) — भ्राजस्

n RV, VS, Bṛ, भ्राजिस् — विलसितम् Vikṛ, Prab —

स्फुरणम् Megh, Malatim.

the act of flashing once सकृद्विद्युत्तम् ḌBṛ the act of

flash f. up उद्योतः Kathās, Subh, etc f. (of lightning)

द्युतिम् MBh 3. 69. 695 — विलसनम् Megh — विद्युज्ज्वाला

MW the lightning of f. विद्युत्कम्पः Megh (prob) the f. ones

मरुतः m pl f. past शुभ् t RV, AV, TS.

—X—

flask n II कूपी W.

Swiss f. (as a nose) मग्न Haviu, R, Swiss f. (as the tip

of the tongue) प्रस्तीर्ण AV f. (the chin) चिक्रिन Hcar

the f. of the hand दृष्टः SBr the f. roof of a house

प्रासादतलम् MBh, प्रासादप्रस्तरः Mn 2. 204 the f. roof of

a palace प्रासादतलम् MBh, प्रासादप्रस्तरः Mn 2. 204.

flask ⁿ II ~~the~~ कूपी W.

17254

Flat adj II चिपिर ‡ (आ) VarBrS, Naish 7.65.

+II अपुष्कजल Hcar — अभङ्गुर ‡ (आ) Sutr —

(prob) अभिनिविष्टक MānGr — आनत 1Akh, R —

निर्भृग W — सम ‡ (आ) RV.

not flat ।। निस्तल Kum.

।। अनुत्तान Susr

any flat surface (often in comp with parts of the

body applied to broad flat bones) फलकम् (फलकः

१ अर्धचादि ifc to मा) f. (as breasts) मग्न Hariv, R,

Susr f. (as a nose) मग्न Hariv, R, Susr f. (as the tip

of the tongue) प्रस्तीर्ण AV f. (the chin) चिक्रिज Hear

the f. of the hand दृशः ऽBr the f. roof of a house

प्रासादतलम् MBh, प्रासादप्रस्तरः Mn 2. 204 the f. roof of

a palace प्रासादतलम् MBh, प्रासादप्रस्तरः Mn 2. 204.

a flat surface । I प्रस्तरः Mn, MBh, R — प्रस्तरः

Hariv (u.l. प्रस्तर).

III स्थलम् Megh.

the f. surface of anything पट्टः MBh, Kāv, etc the f.

surface of the forehead ललाटपट्टः, ललाटपट्टकः (Kād)

~~ललाटपट्टकः~~ ललाटपट्टिका (Pārśvan) ललाटफलकम् (Mārsh P)

a f. top ~~प्रस्तरः~~ Mn, MBh, R having too f. fleet सुदृष्ट

सुदृष्टचरण Mn ~~lying flat~~ ^{f.} to the head (ears) चर्पट

VarBhS 78.58 (pl चिपेट) VarBh 25.12, Sch (arrow)

f.-jointed नतपर्वन् MBh 5.7143, Śak 7.162.

flat nosed II चिपिटनासिक f (आ) Kathās 20.108 —

मत्तनासिक Var — चिपिटघ्राण Kathās 61.15, 123,

चिपिटनास VarB&S 58.61.

III अवटीर f (आ) Pām 5.2.31 — अवनारनासिक

Hcar — चिकिन Pām 5.2.33 — चिक Pām 5.2.33

Vārtt 1 — चिपट L, चिपिट Pām 5.2.33.

flat nosedness चिकिनम् Pām 5.2.33 — चिकम्
f. headed

Pām 5.2.33, Vārtt 1 f-based चिपिटस्य VarB&S 44

पृथुशिरस् AV, Suśr pressing f पिच्छनम् Car.

flattened adj I चिपिटीकृत Kād 5.1059, Bālar 9.20.

II कुटित — चिपिट ‡ (आ) VarB&S, Naish 7.65 —

वामनीकृत Amar.

flattened rice चिपिटकः, चिपिट ‡ (आ) L, चिपुटः L,

Sch rice f. पृथुकः, पृथुकम्.

—X—

flattening n II प्रथनम् Nir, RPrāt.

III प्रथा Nyāyam, KātyŚr, Sch.

—X—

flatter vb । II उपवद्, ~~उपवदते~~ उपवदते — उल्लप् caus

उल्लापयति MBhP — कत्य् ल । कत्यते W — परितुष् caus

परितोषयति MBh, Kāv, etc — श्लाघ् ल । (Dhātub 4.41)

श्लाघते Ck also श्लाघते Pām 1.4.34 Kāś.

। III शद् ल । श्लाघ्यते Dhātub 23.18.

flattered adj । II विलोभित W — श्लाघित BhP

flatterer n । I चाटुकार mbh Pām 3.2.23, Megh

32, Rājat 5.35, चाटुकारिन् ML.

III कापटिकः W — प्रियवक्तु Pañcat — प्रियवादिन्

mbh VS, MBh, R, etc — वातिकः MBh.

Flattering adj II चाटुकार Pāṇ 3.2.23, Megh 82,

Rājat 5.351, Sāh 3.82, चाटुकारिन् m L.

III चातुर L — चातुरक L — प्रियवक्तु Pañcat

— प्रियवादिन् VS, MBh, R, etc.

Flattering speech उल्लापकम् Car — परिसान्त्वनानि

n pl Kād to words चटु (m. n L) Śiś 4.6, Bālar

— चटुलानि n pl VarBrS 74.16.

the act of flattering । II उल्लापनम् MarakP —

श्लाघनम्, श्लाघना Sāh.

speaking to flatter anyone चटुकार mbh L.

flattery n । I चाटु m n sg & pl Hariv 1144,

Pañcat, Kād, Hcar, etc — चाटुक्चनम् Gīt 11.2, चाटुक्ते

t Sūh.

+II आलोकः — काण्डः, काण्डम् (ifc t आ ७२ ई) L

— कूर्चः, कूर्चम् L — चर्चरी W — (in rhet) प्रेयस्

n Pratāp, Kuval, Sāh — (in dram) ‡ विलोभनम् Bhaṣ,

Daśar, etc — शंसा Kāv — हाद्या MBh, Kāv, etc.

a flattery said in a simile ~~का~~ चद्रूपमा Kāvyaḍ

2. 35 containing f. प्रेयास्विन् mbh Kāv desirous of f.

चटुल्लस mbh W.

flatulence n II उदराध्मानम् सु० — अनिलामयः —

वातफुलान्त्रम् W — शर्धः Vop — वातः VarB&S, ^{Swingār}

Swingār.

II अन्तर्वमि m — आरोपः सु० — चपलताशयः

L — पाकजम् L — वायुगण्डः L.

aggravated flatulence कुपितवायुः m W causing

† शर्धजह Pān 3.2.28, Vārtt 1. Pat ~~et~~ —

वातकर, वातकृत् BhPr — वातबहुल VarB&S colic

with f. वातशूलम् सु० constipation of the bowels

with f. and intumescence आमवातः सु० f.

arising from excess and vitiation of the bilious

humour पित्तवायु m MW f. (Intumescence of the

abdomen with constipation and wind) अलसकः Car,

Sut Suis having the belly swollen from f. वातोदरिन्

mfn Suis removing f. सृष्टमारुत Suis.

flatulency n II पुष्कलः L — मरुत्कर्मन् n

(Cat) मरुत्क्रिया (L).

flatulent ~~cat~~

flatulent adj । I वातल f(आ) Subr — वायुग्रस्त.

not flatulent અવાતલ Subr.

~~flavour~~ flavour n II आस्वादः R, Pañcat, Megh, etc

— स्वादः Hariv, Kāv, Kathās — (as the principal

quality of fluids) रसः (ifc t आ) ŚBṛ, etc.

III महारथः R — रसनम् Yājñ, MBh, etc —

रसयति m t Bṛ ĀrUp — विपाकः L, स्वाद.

according to flavour रसतः MBh an alkaline f.

क्षाररसः W delicious in f. आस्वादवत् Ragh — सर्वरसः

BhP — a f. of poetry काव्यरसः JāringP having a cold f.

शीतरसिक mfn सुषं having bad f. कुरस mfn W

having f. जातरसः mfn सुषं I. 44f — रसित mfn W

having much f. महारस mbn MBh. — महारसवती Bharat

natural f. स्वरसः W of perfect f. सम्पन्न mbn

AishGz, MBh, R peculiar f. स्वरसः W.

flavour

possessing inherent f. (as a poem etc) स्वारसिक

mbn MW production of f. ^{रसोत्पत्ति} रसोत्पत्ति f W the saline f.

सर्वरसोत्तमः W a secondary f. उपरसः L a secondary

f. (as a little sweetness in a sour fruit etc) अनुरसः

Sus2, etc sharp f. मुखशोधनः MW want of f. आरस्यम्

(anything) which has lost its f. गतरस mbn W

apprehending f. रसग्राहक mbn BHP; रसग्राहक mbn

~~Tarkas~~ Tarkas best of all f. सर्वसोत्तमः W

cooker of flavours रसपाचकः MBh knowing different

fl. रसान्तरीवद् mbn knowledge of f. रसज्ञता,

रसतीवम् Kāv, Kām; Kathās of correct f. सम्यक्.

mbn ĀśvGr, MBh, R.

triple flavoured II त्रिरसकम् Śis 10.12

(Sāh 3. $\frac{148}{149}$).

well flavoured II सुरस mf(आ)n R, VarB? S, Vās

— सुस्वाद mf(आ)n Pañcat, Rājat, सुस्वाद mbn.

II तार mbn L, Sch.

well flavouredness ।। सौरस्यम् ।। W.

flavouring sauce ।। सूपधूपकम्, सूपधूपनम् L.

flavourless ।। नीरस mf (भा) mf Bhast 3.16 —

विरस mf MBh, Kāu, etc.

flaw न II रन्ध्रम् rarely रन्ध्रः Yājñ, MBh, etc

— विवरः, विवरम् MBh, Kāv.

II भित्ति ह W — व्रणः (exceptionally व्रणम्)

MBh, Hariv, VarBṛS.

an action free from f. अच्छिद्रम् a dark f. on a

pearl शुक्तिस्पर्शः W a f. in gold कालिका L a f. in

jewel त्रासः L — खण्डः L — दंशः L a f. (in

gold etc) स्फारः, स्फारम् having a f. सव्रण mbn

Hariv having a f. (as a jewel) संक्षत mbn L

having a particular f. (as a jewel) सत्रास mbn L

not having a f. (as a jem) अत्रस्यत् mbn 515 4.53

free from f. अछिद्र mbn looking out for f. छिद्रं

छिद्रानुसंधानिन्, छिद्रानुसारिन् mbn W, छिद्रान्वेषिन् W W

to f. अवपट् pass अवपद्य अवपाद्यते Subr.

flawless । II शङ्खलिखित mbn ~~mbn~~ Bh.

flax n II क्षौमी L.

common flax अतसी — सुनील (only L) a field

of f. भौमीनम् Pāṇ 5.2.4 a f.-field उग्रम् L the

flower of f. क्षौमम् L a garment made of the fibre

of (atasi) क्षौमः L made of Bengal ~~f.~~ f.

ज्ञानम् mf(इ)n ऽश्नि, etc made of f. क्षौमम् mf(इ)

n , क्षौमकम् mf(इ)n Pāṇ 4.3.158 relating to f. क्षौमम्

क्षौमिकम् mf(इ)n गणा अश्वादि Pāṇ 5.1.39

a sort of f. क्षुमा L.

blaxen II ज्ञानम् mf(इ)n ऽश्नि, etc.

II क्षौमम् mf(इ)n , क्षौमकम् mf(इ)n Pāṇ 4.3.158.

Hay ub II अच्छे, ~~आच्छा~~ आच्छयति VS, ŚBṛ,

AitBr

fled adj II पलायित TS, Kathās — विद्रुत

(n impers) MBh, Kāv, etc — नष्ट RV, etc. ~~MBh~~

II अभिविद्रुत MBh 6. 4614 — आवृत — प्रद्रुत

TBṛ, MBh — प्रविष्ट MBh — प्रसृत Daś, Kathās

— विप्रद्रुत MBh, R — यात MBh, Kāv, etc — भ्रष्ट

~~MBh~~ (abl) Kathās.

fled in all directions विप्रयात MBh f. (in battle)

निवृत्त MBh one who has f. to anyone for protection संश्रित

Mn, MBh, etc well-t. सुपलायित W.

flee ub । I धाव् cl । धावति, धावते RV, AV —

पलाय्, पलायते (ep. also I) TS, Bṛ, MBh, etc — द्रु cl ।

(Dhātup 22.47,) ~~क्~~ द्रवति, द्रवते (RV, AV, ŚBṛ, MBh, Kāv,

etc.

। II निवृत्, निवर्तते MBh, Kāv, etc — प्रणश्,

प्रणशति, प्रणश्यति (ep. also प्रणशते, प्रणश्यते) Bhatt —

पराद्रु, पराद्रवति BṛP — परावृज्, परावृणक्ति (with शीर्षा)

RV — प्रद्रु, प्रद्रवति (ep. also प्रद्रवते) RV, etc —

प्रपलाय्, प्रपलायते MBh, Hariv, R — प्राद्रु, प्राद्रवति MBh

— या cl 2 (Dhātup 24.41) याति (also with पलाय्य)

R, Kathās — विपद्गु, विपद्भवति PañcauBr, MBh, R —

विमुखीभू, विमुखीभवति Ragh.

to flee, as a hare विनिष्पत्, विनिष्पसति Kull, Mn 7.

106 to f. from व्यवधात्, व्यवधावति (abl) MBh to

f. in all directions प्राप, प्राप्नोति (with दिशः) Bhatt

to f. in terror प्रत्रस्, प्रत्रसति AV, SBh to f. into

प्रत्यपया, प्रत्यपयति (acc) MBh to f. towards अभिभञ्ज

अभिभञ्ज (acc) Hariv.

fleeing adj II पलायिन् MBh — विशाविन् MBh.

I II निवर्तिन् — पलायनं SaddhP — प्रधाविन् Kauś

(Pāṇ 3.2.145) — विपलाविन् Yājñ.

~~fleeing~~ fleeing from in terror अपत्रस्त (ifc or

with abl) Pāṇ 2.1.38.

fleeing n I I पलायनम् MBh, Kauś, etc —

विधावणम् MBh. — निवर्तनम् AV, etc

I II निवर्तनम् AV, MBh, etc.

fleeing once more भूयःपलायनम् Kathās.

fleet
fleet

adj II आशुग ह (आ) TBh 1.2.1.26, Mn,

MBh, R — जवन ह (ई) (गृ दृढादि, oxyt, Pān 3.2.

150) RV 1.51.2, SvetUp 3.19, MBh, etc, जविन् RV

2.15.6, Yājñ 2.109, Kathās 25. 67.

III उपात्तरहस् — जिगन्तु RV 7.9.6 — पृक्ष —

प्रतूर्ण Hcat — प्रतूर्त ऽभ् — प्रक्षूयु RV 7.74.3 —

रघु ह (वी) RV — वायुगति W — वेगित MBh, Kāu,

etc — शीघ्रिन् ऽभ् — शीघ्रिय (only L) —

शुभ्वन् — शुधन ह (आ) RV 4.58.7 क्षिप्र — सरण्यु

RV — सुवेग Kām, Hcat — स्थन्द्र RV.

the
fleet as wind वायुवेग L.

fleet as wind । I वातवेग MBh. — वातजव MBh.

। II ~~वातवेग~~ वातरंहम् RV, MBh, etc, वातरंह MBh.

a fleet of horse लघ्वन् m Sāy having f. horses

जीराध्व RV 1.119, 141, 157, 2.4.2 produced from a

f. courser रघुज RV.

very feet । I महावेग त (आ) MBh. — अनिजव

— महाजव त (आ) MBh, R, Bhp.

। II रविष्ठ W.

(in the older language applied also to a ~~fleece~~ ~~fleece~~)

or any thing woolen) ॥ II मेषः RV, etc.

a sheep's fleece serving for an outer garment

मेषकमलः L.

a shorn fleece ॥ II ~~कव~~ लवः Mn, Ragh.

11, AitBr 1.5, BhP 11. આતિવાહિક- 11, AitBr, 1.5, BhP.

11, AitBr 1.5, BhP 11. અવિષ્ઠ- 11, AitBr, 1.5, BhP.

11, AitBr 1.5, BhP 11.

संनिहित ३ II संनिहित

संनिहित ३ II संनिहित RV, TBr, संनिहित

संस्कृत २ ३३ अकारणम्

संस्कृत २ ३३ अकारणम् नतगु क

२३ ३३ ३३.३३

अकारणम् mfn IsUp, Sch.

flexible adj 1 II वक्ष्य Pāṇ 7.3.63, Sch _____?

निष्ठा IV _____ शिथिल २ (आ) शिथिल, शिथिल

२ (आ) शिथिल

flexible (बहुधातु) शिफा

वधिका वधिका

flexion n 1 I अपनामः Sulb.

11.1 मासम् मासानि 11.1 आभिषम

11.1, 11.1, 11.1, 11.1, 11.1, 11.1.

11.1 अस्य अस्यम् अस्यम् 11.1 उद्धसः

कश्मि 11.1 कीनम् 11.1 कश्म

कश्म 11.1 MBh 3.15341 कीदम्

11.1 कश्म 11.1 कुव्यम् 11.1 गावः 11.1

11.1 (6.7) 11.1 दासः 11.1 जरुम् 11.1 पक्षम्

11.1 पक्षम् 11.1 पशु 11.1

पिण्डः 11.1 भसद 11.1 मास 11.1 मारुम्

Gal 11.1 मास 11.1 RV 11.1 मेदः 11.1 मेरुम्

with and concerning it. (As the time of the funeral drew near

1801 10.10.2 and 10.17.5, VI 1.17, AM, 1801, 1801

1801 (1801 1801)

1801 10.10.2 and 10.17.5, VI 1.17, AM, 1801, 1801

1801 (1801 1801)

1801 10.10.2 and 10.17.5, VI 1.17, AM, 1801, 1801

कल्याद 1801 (1801 1801) 1801, 1801 1801 1801

1801 10.10.2 and 10.17.5, VI 1.17, AM, 1801, 1801

1801 1801 1801 1801

कल्याद 1801 (1801 1801) 1801, 1801 1801 1801

1801 1801

कल्याद 1801 (1801 1801) 1801, 1801 1801 1801

1801 1801

कल्याद 1801 (1801 1801) 1801, 1801 1801 1801

1801 1801 1801 1801

कल्याद 1801 (1801 1801) 1801, 1801 1801 1801

1801 1801

कल्याद 1801 (1801 1801) 1801, 1801 1801 1801

1801 1801

1 II पलाशिन m Bhpr पलाशः L शौल्कि

शाकुल

L.

आमिषाशिन Kāśas estini

मानुषमांसाद निरामिषाशिन

मांसाशनम् मांसज

मांसयोनि मांसरसः

मांसच्छेदः पलाशि

पलाशः L f. from an animal killed by a

beast of prey शेष्क (prob.n.) Gaut f. from an animal

शेष्क (prob.n.) Gaut

पलङ्कः

L 'f.-maker' पलङ्कः

L f.-making

मांसकरम्

L 'f.-marrow' मांसतेजम्

n L the f. of an

animal struck with a poisonous weapon कलञ्जम्

Nyāyam

the f. of an animal with a poison पाञ्चनाशम् (see. मांस) 1817,

(see) the f. of animals frequenting every place आनूपमांसम्

the f. of domesticated animals ग्राम्यमांसम् (see the f. of men

नृमांसम्

the f. of animals मेषमांसम्

the f. of animals बिल्वमध्यम्

(see, 1817)

the f. of animals

पृष्ठमांसम्

MBh, Kāv

'f.-receptacle' पलाशयः

L

the f. of animals सूनिकः

Vedānta, सूनिका

(see 1817)

the f. of animals

1. *Chrysomelidae* (Coleoptera)

a heap of f. पलाशि- f A

MBH: living by selling drugs.

a lump of f. पिण्डः RV 1.162.19

(U) of an event.

L 'one who has f. in his mouth'

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

केटिक.

I. स्वमांसम्

xxix (prob.) a particular part of the f. of a

5/11/05

Page.

विशितापिण्डः

पेशी (गोरादि) Mani, Gaba, Man, मांसपेशी, पेशी मांसमयी

I II शुष् f (आ) L.

a piece of flesh hanging from the mouth (of a lion etc)

मांसार्तिः, मांसार्तिम् the fire for cooking

the sacrificial f. शामित्रम् SrS poisoned f. (meat of

शुष्कम् I

possessed of f. सामिष f (आ) BhP possessed f.

produced in the flesh (as an abscess) मांसजम् Suśr

मांसवल proud f. & especially in the

part of the eye आधिमांसः, अधिमांसकः proud f. in the eye

2

1

1 1070000000

Appendix 1

( )

11

1000

कौश्यो कौश्या

a Vendor of 2. 1811

स्वद्विक: I, स्वद्विक

कोटिकः

1. 21. 1941

અમાંસ

PārGr\$

TS

अनामिष

Nom

मांसीयते

$$\text{SBr}, \text{ApS}.$$

flesh-eater adj. 1 I पिशितभुज 700.

1 II पलादः, पलादनः I.

flesh-eating adj. 1 I मांसभक्ष Kav, Kathās

(adj) मांसभक्षक (n) मांसाद 1, मांसाद

MBh, Suśr, मांसादिन् I पिशिताशन MBh, Suśr,

पिशिताशिन् MBh.

flesh-eater n. पिशिताशः MBh, Suśr, पिशिताशन

पिशिताशिन

— R.

निर्मास — निरामिष

I II अपल — उत्पल

flexure n 1 II अवकुञ्चनम् Suśr.

विलुठति vb1 1 फुराफुराय फुराफुरायत

विलुठ, विलुठति Inscr, Bālar, Rājat, Sāh.

1 II अथर्य इत् अथर्यति भ्रम् cl 1
भ्रमति (ep. vāc. भ्रमेत्) und cl 4 भ्राम्यति, भ्रम्यति ŚBr, Kālid, Pur

अवलिह Inscr, Bālar, Rājat, Sāh.

निर्विकल 042 1 II अथर्व (38), अथर्व (7.1.7)

चञ्चलं f (अ) MBh, etc परिजर्भुराण

IV 1.140.10 सं जर्भुराण

not flickering adj 1 II निरिङ्ग MBh

निर्विकल V. 1.

निर्विकल 2118 2 1200 अथर्व 1200 प्रवत्तदीप

वपल Kathās f. (said of fire) पूर्वांग

पलायनम् n 1 I पलायनम् RV, AitBr, Cat — द्रावः

1 II अपक्रमः 1 — अपथानम् — आवृत्तिः 1

उत्क्रमणम् — उद्भावः RV 3.3.43 — नद्धावलम्

पलाय 3.17/20 — द्रावः — पत्मन् n RV, VS, Katha

पत्वन n RV, VS — परिवर्तः 1 — पातः

पञ्चविंशतम् Pañcat — प्रद्रावः Bhatt (Pān 3.3.27)

प्रपलायनम् Pañcat — प्रपित्वम् — प्रवायम्

प्रसवः RV, AitBr —, प्रेति f RV, VS

सामम् n RV — वक्रम् (for अव-क्रयः) L

विश्वः — विद्रावः — विद्रावणम्

विद्रुति १. १ विनिःश्रुति २

विप्रायणम् १ वैमूढ्यम् २ व्यपायणम्

श्रवस २ संदावः १

संद्रवः १ संद्रावः २ सम्पातः (१११) (आ) १

सगाविका १ सृगावी १ सतम्

(ifc f आ) MBh. ११

विद्रावणम्

lent on f. पलायनविषय MW

तातरायणः १ डयनम् १

डिनम् १

अविडीनम् १ सम्मा,

सम्मिलने
सम्मिलने, (with श्रवांसी) RV 3.34.10 सम्मिलने

f. (of the bird) स्थेनपातः स्थेनपातः

of the f. (of the bird) अनिडीनम् अनिडीनम्

देशच्युति f. देशच्युति 'f. in the air' रवगति

f. of the f. of a bird अवडीनम् अवडीनम्

f. of a bird गतागतम् (अक्षधृतादि)

RV 3.34.10 the f. (of the bird) वेगः वेगः

an arrow nearly parallel with the ground सर्पणम् सर्पणम्

of (the f. of) धूमपातः धूमपातः Ratn a f. of bees

द्विरेफचयः (द्विरेफचयः), द्विरेफमातः (द्विरेफमातः), द्विरेफवृन्दम् (द्विरेफवृन्दम्)

विगतम्विगतम्कपातपिष्टकम्हंसमालाa f. of stairs शाखारम्

(only L)

a f. of stepsसोपानकपरम्परा

Uttamac

xxixxxxi

(leading down)अस्तित्वःhaving f. for an object पलायनविषय MWसज्जनम्अस्तित्वःविपत्तम्अस्तित्वःदूरपानःदूरपानःअस्तित्वःपलायनपरायण

mf n

W

one of the modes off. attributed toसुडीनकम्of f. संडीनोडुनम्

विद्रावण MBh 6.5199.

विद्रावण Kāv — द्रावण MBh, Hariv.

1 II द्रावयाण MBh 6.5199.

द्रावयति MBh 6.5199.

द्रावयति, द्रवयते MBh 6.5199. — प्रधाव

प्रधावगाते MBh 6.5199. — प्रद्रावयति

MBh — भज caus-भाजयते Bhatt.

II अनुगच्छति — पराङ्मुखः MBh

भज MBh 6.5199. — भजति MBh 6.5199.

विमुखीकृत, विमुखीकरोति

MBh, 12.6320

संकल

संकाश्यति

MBh.

put to flight ~~by~~ ^{by}

1 II

कांदिश

MBh 12.6320

प्रच्युत

AV

प्रविहत

MBh

विमुखंकृत

विपलायित

18x

MBh 12.6320

सायकप्रणुत

AV

18x 11 f.

लक्षणीयः

RV 1. 134.5

शुभ

f RV, AV, TS

the

18x 11 f.

MBh 12.6320

शरप्रवेगः

MBh, 12

18x 11 f. (of arrows)

अयूथिक

KāthGr

a single f. (of arrows)

एकीकृत

18x 11 f.

MBh 12.6320

सुपत्तनि

f RV

18x 11 f.

इत्य.

Ug 3, 1st — प्रतीन R, 1st — पलायन 1st

परावर्तिन् MBh, R.

thinking of flight पलायनमनसु MW

in the act of flight विद्रान्त्य R, 1st — द्रान्त

in the act of flight पलायनक्रियां / कृ MW

in the act of flight

I II कांदिशी

in the act of flight (I) — पुराङ्

युरवीम् Kāv, Vet .

in the act of flight अवरांशिनम् MBh 3.

1001 (1-1.) in the act of flight (1001-1001) द्रावणवान

सं. १३३. मध्यमप्रमाणेन

मध्यमप्रमाणेन सं. १३३. मध्यमप्रमाणेन सहस्रपात सं. १३३.

मध्यमप्रमाणेन सं. १३३. मध्यमप्रमाणेन सहस्रपात सं. १३३.

flirtiness 1 II गमः L.

fling vp 1 I अवसृज RV 4.27.3, AV 4.6.7, T3, etc

पत- caus पातयति (en. also पातयित) AV, etc.

1 II प्रतिमुच्य प्रतिमुञ्चते प्रतिमुञ्जति RV, ^{Man}, R

प्रतिवृत्त- caus प्रतिवर्तयति RV — प्रमुच, प्रमुञ्जति, प्रमुञ्चते

^{Bh}, Kathas — प्रेष caus प्रेषयति ^{Man}, R, ^{Boett}

मोक्ष — cl 10 (Dhātun 33.57) मोक्षयति Dhātun —

सम्प्रेष सम्प्रेष्यति MW.

to fling at प्रक्षिप्, प्रक्षिपति, प्रक्षिपेत् Mn, MPN, Kāv, etc

to fl. at (as the lash of a whip at a horse) अभिक्षिप्

(only P Pāṇ 1.3.80) RV 5.83.3.

to fling away 1 I अपास

1 II आव्यध आविध्यति Śr, KatyŚr — पराव्यध,

पराविध्यति TS, MaitrS.

to fling into प्रक्षिप्, प्रक्षिपति, प्रक्षिपेत् (loc) Mn, MPN,

Kāv, etc.

one who flings the staff ~~xxx~~ 1 I क्षिप्तलक्ष्मि 9 min. W.

flint 1 I अग्निप्रस्तरः L.

flippancy of speech 1 II वाक् वापल्य

Yajñ.

~~~~~

(prob.) a flitch 1 II वराहवध्री

R.

~~~~~

flitting past 1 II शुभ f RV,AV,TS.

one to float 1 I विप्लवित min.

made to float । I विष्कावित म् ।

float n । I उडुपः

Wdh, Ragh, etc — सूवः,

सूवम् — (ifc f आ) RV, etc.

। II आलु न. — उडुपः, उडुपम् — तरण्डकः ।

तरकः, तरकम् । — तारणः । — भसद ई ।

भेडः । — होडः ।

float made of bamboos and floated upon hollow gourds

inverted तरण्डः ।

f. made of bamboos and floated upon jars

inverted तरण्डः ।

the f. of a fishing line तरण्डः,

तरण्डम् ।

relating to a f. ओडुप

mfn gana

संकरादि-

Pāṇ 4.2.75.

float vb 1 I पु cl 1 पूवते (rarely पूवति)

RV, etc — तृ cl 1 (rarely Ā) तरीते VarārS

80.14, 80.15, 12, Cāp.

to float about परिपु ; परिपूवते Br, etc —

परिस्रु , परिस्रवति 577 to f. (as clouds) after अनुपु

to f. away प्रपु , प्रपूवते Ps, AitBr to f. near (?) उपपु

caus उपपूवयति ŚBr 13.1.2.9 to f. over सम्पु

caus सम्पूवयति MBh, R.

to cause to float 1 I पु caus पूवयति

(rarely पूवयते or पूवयति) KātyŚr, MBh, etc. —

प्रप्लु caus प्रप्लावयति ShadvBr.

to cause to float about विप्लु caus विप्लावयति

Kaus to make f. round पर्यप्लु caus पर्यप्लावयति

floated adi 1 I पुत Yājñ, MBh, R, etc.

floating adj 1 II पूव

f (अ) ईश्वर, सुव.

floating about 1 II संसर्पिन् mfn ईस.

f. in घृत mfn (loc.) यज्ञ, धन, इ, etc f. over the

star sphere अन्तरिक्षपुत्र mfn IV 1.116.3 f. read शापेटः

शापेटम्

Rev's

f. together सम्भवः R, Hariv, etc

f. wood शापः RV, AV.

the flocculent down blown about in the air in summer III

भीमहासम्

L (v.l. for ग्रीष्महास).

the f. seeds blown about in the air in summer भीमहासम्

L (v.l. for ग्रीष्महास)

the f. seeds, down etc, blown about

in the air in summer

ग्रीष्महासम् L

f. seeds floating in

the air वंशकफम् L

f. seeds flying in the air

वृद्धसूत्रकम्

L

f. seeds wefted by the wind मरुद्ध्वजम्

L

the flock of f. seeds etc. blown about in the air इन्द्रतुलम्

इन्द्रतुलकम्

L.

flock n 1 I यूयः यूथम् W, etc.

1 II ओद्यः

(ifc f आ) W, etc., battles, etc

गणः

W, EV, etc

निकरः

W, EV, etc

निकु रम्बः, निकुरम्बम् (Vālatīn), निकुरम्बः, निकुरम्बम् (Viādh),

निकुरम्बकः, निकुरम्बकम् (Kāsikh) — पङ्क्तिः f (also

पङ्क्तिः m c and in comp.) Mo, Mbh, Kāv, etc — पाशवम्

W — यूथबन्धः R — वृन्दम् MBh, Kāv, etc —

व्यूहः Vās, Śatr — व्रजः MBh, Kāv, etc — व्रातः

R, etc — श्रेणि f (also m L) RV, etc, श्रेणी m,

Mb, etc — समिति f Kir — सार्थः Pāṇcat.

belongs to a flock यूथ्य m RV त्रयस्त्रिंशत्

RV अष्टगवम् a f. of eight cows Pāṇ 6.3.46, Comp

a f. (of quadrupeds, birds, insects, etc. or of inanimate objects)

कुलम् (also f आ) a f. of various अविकटः Page 5.9.29

शु, १९३३ औरभ्रकम् Page 4.9.30 the shadow of a f.

of birds विच्छायम् I (also आ f. १९३३) to unite a f.

f. यूयैकू यूयैकरोति BhP.

flocks of various animals नानामृगगणाः m pl MW going

in f. संचचारिन् mfn MBh, R having flocks सगण mfn

RV, etc. having f. of Kala-hansas सकलहंसगण mfn MW.

in flocks I I यूयशः ind MBh, etc.

I II वृन्दं वृन्दम्, वृन्दैः, वृन्दवृन्दैः — श्रेणिशः ind RV.

'nourishing flocks' पाशनपालनम् I wealth in f. and

nerds जीवधनम् L.

to flock together I II समवायं क

a flock of cotton धरः L.

17323

Flowering 2 1 II कशा (Veget 1.11, 11.12) 1.

Flowering 2 1 II कशा

flood ≈ II आपूरः Kathās, Śis, etc —

सम्पूवः R, Hariv, Bhp — पूवः Kāv, Susr, etc

I II अपाम् निचुम्पुणः RV 8.93.22 — अणः ,

अणम् RV, Bhp — अणवः RV — अणस् ≈ RV —

आफ्लावः L — उज्जरः R, Kāś on Pāṇ 3.3.29 — ओघः

(ifc & आ) MBh, Megh, Śak, etc — ओघः संब् —

क्षोणी — धारा — पूरकः Bhp — पूर्णि & L, पूर —

प्रसरः (ifc & आ) फ्रित, Bhp — पूवः MBh, Märkp —

पुतम् Hariv — पुति & Var — पूवनम् — पूवितम्

कृष्ण — कृष्ण Krishis — जेगः AV, ŚvetUp, MBh,

etc — सारिरम् VS, TBd — सलिलम् (ifc f आ) RV,

AV, Bd — सिन्धु m RV, AV.

earth-flood पृथिवीप्लवः Gal f. (as opposed

to ebb) सागरोद्धारः R.

a flood of tears I माष्पपूरः Mālatim —

धारश्चु n Amar — अश्रुप्लावितम् Kād.

II नेत्रजलस्त्रवः R — माष्पाम्बुपूरः MW.

flood of water पयःपूरः Ratnā a great f.

महाप्लवः Mark P lord of the f. सिन्धुपति m RV.

flood vb 1 I उपप्लु caus उपप्लावयति BHP.

to flood with water प्रप्लु caus प्रप्लावयति

UBr, CrBrS.

the (four) floods (of worldly passion) ओघाः r pl

Diviav one who has passed across the fire four t. (and has)

चतुरोष्वात्सीर्ण mfn Divyāv 8 and 19.51.

the flood-tide 1 II समुद्रवेला hit. Hit.

'river-flood' 1 I नदीपूरः Amrar.

flooded adj 1 I परिप्लुत Yam, Kav, etc उपप्लविन्

समापुन

1 II उत्तरंग Ragh, Kum, etc उदीप

समभिप्लुत R.

flooded over सम्प्लुत

f. with water

सम्प्लुतोदक Bhr.

flooding n 1 I आपूरः Kathās, Śis, etc.

1 II आपूरणम्

उद्भन

n VS. 13.53

ओदमन्

n VS 13.53, Kās on Pān 6.1.94

पूवः

the flooding of all creatures

the flooding of all creatures भूतसम्प्लवः

Apast, ,

शोणितवर्षिन्

with water

प्रप्लावनम्

AitBr.

floor n 1 I -भू f. West — भूमिका Inscr, Lancast

1. II भूमिभाग: piece — भीमम् (only if) f. h, n

an artificial floor कृत्रिमभूमि f. h a hero-f.

यवश्वलः f. h a f. inlaid with jewels मणिभू

मणिभूमि f. h the f. of a house भूमि f. h, Kathar

an inlaid f. कुट्टिमः, कुट्टिमम् on the f. क्षमा inl. f. h

स्वरादि whitening a f. upon festival occasions आदीपनम्

I. havyixyvxxx

having 4 floors (a house) चतुर्भूमिक f. h Lancast 4.9.

0
1 having many f. बहुभूमिक f. h West, बहुभूमि f. h (इ)

n

R

having seven f. सप्तबुध

pfn RV.

१११९'the floors' 1 I विभूम - pfn ५.४.७५, Vartt, दिभौम

nf

(२)

n Host.

flopping against 1 I स्फाटनम् Kull.

floral 1 I गोष्प mf (इ) n Kav, Pur, पोष्पक mfn

Heat. —

1 II सोमनस mf (इ) n Śis, Pāśvan.

floral 1 I पुष्पित mf (आ) n — पुष्पिन

mfn BhP.

~~florist~~ 1 I मालाकरः 1, मालाकारः MBh, Kāv, etc,

(मालाकारी VarBrS) — मालिन् m.

1 II पुष्पाजीवः पुष्पाजीविन् m 1 — ~~पुष्पाजीविन्~~ मालियः

ननार्थकः I.

Female florist मालिनी 10000 मालाकारिणी

Defined, f. (as a mixed caste) ~~मालाकारिणी~~ I, मालाकारः

MBh, Kāv, etc (मालाकारी VarBrS).

flouring 1 II पादास्फाटनम् W.

flour n. 1 I चूर्णः, चूर्णम्

Śākhār, Kātyār, Kauś, etc.

etc (cf. Pñ G.2.134) पिष्टम् BhP.

1 II अपूष्यः L आपूष्यम् L क्षुदः L

क्षुद्रम् W 1.129.6 and 2.42.4 क्षोदः

R 2.104.12, Kāś, SkandaP, Kathās क्षोदितम् L

गुडिका m pl चमसः L, Sch पिष्टकम्

subh, पिष्टी bhār शल्कः L.

anything made of flour पिष्टकः L 'f. and su ar

ground and boiled together' गुडपिष्टम् Yājñ 1.282 (cf.

Kairās 2.56

f. as coming from plants जगती

VS 1.21

SBr 1.2.2.2

^{blot}
f.-beat पिष्टलेपः MānGr,

flour mixed with curds 1 I करम्भः

RV, AV, VS, etc.

1 II कर्कसारम्

L

फाणि

I, करम्भ

flour of jujube berries कर्कन्धुसक्तवः = pl SBr 12 f.

of rice mixed with water and ghee शट्कम् Bhpr

food

prepared from f. पिष्टान्नम्

Guśr

grinding f. पिष्टपेषः

Bhpr, पिष्टपेषणम्

ground f. वारयोगः

Gal

a kind of f.

धूमसी

L

a kind of f. made from a particular vegetable

table product

वेसनम्

Bhpr.

made of flour 1 I पिष्टमय mf (इ) n : Snavr, Mbh, etc

पेष mf (इ) n : prihyās, heat, पेष्टिक mf (इ) n

Susr _____ पिष्टज mfn Heat. mixed with

mixed with flour पिष्टमय mf (इ) n : Snavr, Mbh, etc.

rice-flour 1 I शान्ति-चूर्णम् Rājat _____ शान्तिपिष्टम्

Susr _____ शान्तिक mfn (with पिष्टम्) with water mixed with

f. पिष्टोदकम् MBh water sprinkled with f. पिष्टमयम्

(with जल) MBh to reduce to f. चूर्ण cl 10

चूर्णयति MBh, R, Pañcat, BhP, Kathās, etc.

flourish vb 1 I समृद्ध, समृध्यति, समृद्ध्यते Mb, etc.

पुष्प cl 1 (Dhātup 17.50) पोषति (trans)

cl 4 (Dhātup 26.73) पुष्पति cl 9 (Dhātup 31.57) पुष्पाति

RV, AV, VS, ŚBr.

1 II लल्ल caus लल्लयति, लल्लयते Hariv.

flourished adj 1 II उद्भ्रान्त

flourishing adj 1 I उदयिन् L.

1 II इषिर स्फीत MBh, Kāv, etc.

being in flourishing circumstances समस्थ f (आ)

MBh, R f. condition स्फीतता Kāv very f. समृद्ध

AV, Br, CHU, MBh, R सुस्फीत MBh, Kāv.

flow ॥ I प्रस्रवः MBh, Kau, etc — आस्रावः.

Susr.

II क्षार Māṅgṛ — रेतस् ॥ RV, AV — वाहिता
cat — विस्त्रवः MBh — तैला Maitr Up, MBh, etc —
श्रवस् ॥ RV, स्त्रवस् — स्तुति † MW — सुतम् AV —
स्त्र † L — स्रोतस्ता Samk.

abundant flow (of milk from the female

breast) विवर्षणम् Pañcar (met) continuous f.

प्रवाहः (ifc † आ) ŚBr, etc (prob) diminishing
the morbid f. of urine स्वामी mfn L ३६ of

स्रवः (comp) MBh, R, etc f. (esp.) morbid f. of

सावः (comp) MBh, Hariv, Suis f. (esp.) ~~morbid~~ morbid

issue of सावः (comp) MBh, Hariv, Suis f. of

स्वस् n (ife), स्रव a f. of स्तुति f (comp) Kāu,

Var Brs, Bhp a f. of blood रक्तसावः Var Brs,

रक्तान्बुधूरः MBh — ~~f. of blood~~ रक्ततिसारः, रक्ततीसार

Sārings a f. of blood from the womb रक्तप्रदरः

Sārings f. of love स्नेहप्रसारः, स्नेहप्रसवः Vikr a

f. of milk प्रसवः Mn (esp. 5.130) MBh, etc a f. of

nectar अमृतपूवनम् Mālatim f. of praise and

warship इडा, इका RV, AV, VS, etc f. of saliva

मुखस्तावः Sāringś f. (of semen) प्रपातः VP — रेतस् n

RV, etc the f. of speech इड्.

flow of tears I अश्रुप्रवाहः Pañcat — अश्रुधारा

Pañcat.

II अश्रुनिपातः MBh 3.327, etc, अश्रुपातः MBh

14. 1638, Sāh — वाष्पप्रकरः Siṣ.

flow of thoughts चित्तधारा Vajr.

a flow of water I उदकधारा — उदधारा.

II आम्बुपद्यति f अम्बुपातः L — अम्बुसम्प्लवः BhP

— रतस् n RV, AV.

a flow (of water, milk, etc.) प्रस्रवः MBh,

Hariv (often v.l. प्रस्रव) having a good f. of fluid

सुषिरः L having a good f. of sap सुषिरः L having

the f. of anything impeded बध्निष्यन्द, बध्निष्यन्द

mfn सुस्र having the f. of life upward उत्स्रोतस्

mfn Bhp water-f. सलिलस्यः W

allowed to flow विसृष्ट mfn RV, etc.

~~entirely~~ entirely flowed asunder समतिस्सृत

mbn Susē f. away विगलित mbn MBh, Mricch,

Prab f. away विश्रुत mbn W — निःस्रुत mbn

Susē, निःस्रुत f. forth प्रस्रुत mbn MBh, Hariv

— विश्रुत mbn W f. off निःस्रुत mbn Susē.

blowed out I निःस्रुत mbn Susē.

II निःस्रुत mbn Susē, निःस्रुत — स्रुत mbn

VarBrs.

flowed round परिःस्रुत mbn R, Kathās

f. together सम्प्रुत mbn MBh — संस्राव्य mbn Heat

to be flowed I स्यन्दनीय mbn MW.

II ~~स्य~~ सन्तत्य mtn MW.

to be flown upwards उत्पतितव्य mtn Pañcat.

having flowed from स्त्रुत mtn (comp) Mn,

MSB, etc having the water f. off स्त्रुतजल mtn

Mricch

having flown down संनिपत्य ind.

caused to flow I स्त्रावित mtn Suse.

II उपस्त्रुत mtn Kir 1.18.

caused to flow back अवसर्पित mtn caused

to f. excessively (as a wound) अतिस्त्रावित mtn Suse

caused to f. out विस्त्रावित mtn Susē (water) that

cannot be caused to f. off अविस्त्राव्य mtn MBh 12.

2634.

to be caused to f. I साव्य mtn Susē —

स्त्रावयितव्य mtn Maitr. to

to be made to flow I विस्त्राव्य mtn MBh,

विस्त्रावितव्य mtn MW.

made to flow downwards आवर्जित mtn Kum.

flow vb 1 I सु cl 1 (Dhātup 22.42) स्रवति (ep.

and m c also स्रवते) RV, etc _____ क्षर cl 1 क्षरति

(x ep. also क्षरते Ved cl 2 क्षरति Paṇ 7.2.34) RV, AV,

क्षर, n, etc _____ स्यन्द cl 1 (Dhātup 13.22) स्यन्दते (ep.

and m c also स्यन्दति) RV, etc.

1 II आसु, आस्रवति BNF, Carved — इ cl 2

एति and 1 अयति, अयते — उद् cl 7 उनत्ति,

cl 6 उन्दति, उन्दते — ऋष cl 1 अर्षति RV, AV,

75 — च्युत cl 1 च्योतति Bhatt 6.28 — द्रव्य

— द्रवयते RV 10.148.5 — धव cl 1 धवते RV

— धावते

— धाव cl 1 धावति, ! RV, etc — निवह, निवहति,

निवहते Bb 12.10218 — पद् cl 1 पयति Ss 6.72

— प्रस्नु, प्रस्नौति, प्रस्नुते PS, Kathās — रंह cl 1

(Bhatta 17.83) रंहति (RV also रंहते) RV, Sank, Bhatt.

— री, रि, cl 4.9 A RV — विसृज्, विसृजति (ep. als

ā) RV, etc ‡   (as water) विष् cl 1 वेषति

(Dhātup 17.47) RV, JBr   विषी, विष्यति RV, AV, Śar, Kauś

       सुष्वय 10m सुष्वयति, सुष्वयते RV, AV   सृ

cl 1-3 सरति (ep .also सरते and according to Pān

7.3.7B also धावति) सिसर्ति (the latter base only in

Vedā) RV, etc   स्यन्द् caus स्यन्दयति RV, AV, etc.

1 II गल् caus गालयते Dhātup 33.26

धांष् cl 1 प्यंषते, प्यंस् cl 1 चंसते Dhātup 16.

50   दध्यति cl 4 दध्यति Nir 1.9   ध्वन्व cl 1

धन्वति, धन्वते   नेद् cl 1 नेदति Dhātup 21.8

पयस्य Nom पयस्यति (इ १. कषुदि)

स्तेप cl 1 स्तेपते Dhātup 10.4.

to begin to flow सरय Nom सरयते RV 4.17.2

to begin to f. (said of the fluid which surrounds the fetus)

सृ cl 1 सरते AV to f. about परिसृ, परिसरति

to h, shp to f. after अनुरी cl 4 अनुशयते RV 1.

85.3, V6 10.12.

to flow along I II अनुविधाव (acc or loc) Kāth,

KāthUp अनुविष्यन्द् car प्रवह, प्रवहति

Kāthās, Kājat to f. around परिवह, परिवहति

(Pāṇ 1.3.8, Sch) TS, Apast

to f. asunder व्यवसृ, व्यवस्रवति

MaitrS.

to flow away

1 I विसृ, विस्रवति

Śr, MBh

विक्षर, विक्षरति ŚBr, ChUp, MBh.

1 II विगल्, विगलति MBh, Kāv, etc

विधाव्,

विधावति

Kāth

व्यर्द् व्यर्दति

Śr

समवसृ

MānGr.

to flow back (as the sea in low tide)

अवसृप्

अवसर्पति

MBh 13.7527.

to flow down

1 I निसृ, निस्रवते

Śān

निस्यन्द, निस्यन्दते, निष्यन्दते 1 2P — अवस्यन्द 1 2HP.

1 II विनिपत्, विनिपतति 1 2HPs — संक्षर

संक्षरति 1 2HP.

to flow excessively अतिस्त्रु

to flow forth 1 I प्रस्यन्द, प्रस्यन्दति, प्रस्यन्दते

1 2HP, 2 2HP, 1 2HP.

1 II वृज 1 cl 6 1 2HP 3.1.16 — निस्त्रु

निस्त्रवते 1 2HP — परिप्रस्यन्द, परिप्रस्यन्दते 1 2HP — प्रसिच

1 2HP — प्रसिच्यते 1 2HP, 1 2HP — प्रसु, प्रस्रवति (rarely)

प्रस्रवते 1 2HP, etc — प्रार्ष, प्रार्षति 1 2HP — प्रोच्छद

प्रोच्छलति ३१९ — विष्णु, विस्रवति ŚBr, MBh.

to flow forth together सम्प्रसृ, सम्प्रस्रवति Up, R to

f. from आसृ, आस्रवति Bhr, served to f. from प्रसृ,

प्रस्रवति (rarely प्रस्रुवते) (abl.) AV, etc to f. in

abundantly विष्यन्द, विष्यन्दते Hariv, Bhett to f. in streams

विष्यन्द, विष्यन्दते Hariv, Bhett .

to flow into I निस्स्यन्द, निस्स्यन्दते (निष्यन्दते) (loc)

BhP. —

I II अनुक्षरः AV — विक्षर, विक्षरति

ŚBr, CHUp, 40th — (applied to rivers and armies) विश

विशति

Rājat 5.140.

to flow near 1 I अभिद्वर

RV, ŚBr

आस्यन्द् आस्यन्दते AV 3.12.3, ŚāṅkhGr and Śr आसु ,

आस्रवति

1 II अच्छा - √स्यन्द् caus RV 9.81.2 अच्छा - √सृ

RV 9.92.2 अभ्यर्षि (acc) RV आवञ्च pass

RV 9.2.2, etc .

to flow off 1 I निःसृ, निःस्रवति ŚBr.

1 II आसु, आस्रवति

RV 1.19.8, 2.22.7

(as same) परिचा, परिचाति

RV परिसृ, परिस्रवति

IV, etc _____ (as water) प्रध्वंस, प्रध्वंसते RVsvar

विधाव, विधावति RV _____ समवस्रु MānGr.

to f. off clearly पू cl 1 (Dhātus 92.70) पवते RV

to f. on (as time) व्यतिया, व्यतियाति Hariv.

to flow out 1 I निःस्रु, निःसरति ŚBr _____

विष्यन्द्, विष्यन्दते VS, Br, ŚrS.

1 II समवस्रु MānGr _____ सम्प्रसिच् pass

सम्प्रसिञ्चते Hariv, Suśr.

to flow out of निर्वह, निर्वहति (abl) MānGr.

to flow over 1 II अतिनेद् Tv, etc _____

आतिष्ठु — अनुविष्यन्द् SBr : अभ्युद RV, SBr

आतिष्ठु — आरी, आरीयते RV — उत्सिच RV, SBr

उत्सिच्यते RV — प्रपिब्व, प्रपिब्वति, प्रपिब्वते RV.

अवसृप्
to f. over gradually प्रपिब्व AV 9 11.1.17 to f.

over to अभ्यनिक्षर (acc) Nir to f. purified for

अभिपू, अभिपवते (acc or dat) RV to f. quickly ऋष

अर्षति RV, AV, VS to f. quite over सम्परिप्लु,

सम्परिप्लवते

to flow round 1 I परिस्नु, परिस्नुवति RV, etc.

1 II : अभिक्षर RV, SBr — परिधाव्

परिधावति (ep. also परिधावते .) RV, Suér परिप्रस्यन्द

परिप्रस्यन्दते RV परिस्, परिसरति RV, etc

पर्युष, पर्युषति RV. ~~xxxxxxx~~

(trans) to f. wound परि, पर्यति (acc.) RV, etc.

to flow through I II अनिक्षर RV, etc

अनुविधाव् RV 8.17.5 विस्, विसरति, विसिसर्ति

(ved and ep also Ā) RV व्युष, व्युषति (acc) RV.

to flow to विश्, विशति Sariv, etc, etc to

f. to and fro परिस्, परिसरति RV, BHP. ~~xx xx xx~~

to flow together 1 I संसृ, संस्रवति

RV, AV, ABr

संक्षर, संक्षरति

RV.

1 II संसञ्ज

pass संसज्येत, संसज्यते

MBn

सम्प्रे, सम्प्रेति

RV, AV

सम्पु, सम्पुवते

MBn. 2.2222

to f. together with संसृ, संसरति

(instr)

RV 9.97.45.

to flow towards 1 I

उपसृ

P VS 35.20

उपक्षर, उपक्षरति

RV 1.124.4, 5.62.4, AitBr.

1 II अभिसृ

(acc) RV 1.52.5 and 9.82.3

आधाव्, आधावति

RV 9.17.4, 9.87.14

आवञ्च

pass

RV 9.2.2, etc

आस्यन्द्, आस्यन्दते

RV 9.12.3, Śākhā Gr and Br

आसु, आस्रवति

XXXX

to f. towards after purification

आपू

...

to flow upon I II

अनुक्षर

RV

अनुविष्यन्द्

SBr

अपिसृ

SBr, TBr

आरी, आरीयते

उपसृ

P VS 35.20.

to flow with I II

प्रसृ, प्रस्रवति

(rarely)

प्रस्रवते

) MBh, Kāv, etc

समुपवह्, समुपवहति

MBh.

सु cl 1 (Distur 22.47) स्रवति (cp. and m c

also स्रवते) EnUp, etc. (saii...xxxxxxx)

(sail of a leaky vessel) to flow with water subsequently

अनुपरासु कर्तुः प्रस्रु, प्रस्रवति -

(rare) प्रस्रवते) En, Kōv, etc.

EnUp, etc. (saii...xxxxxxx)

(saii...xxxxxxx)

Byy...xxxxxxx.

twxxxxxxxvixlxxxixxxxixxxxvxxxxxxx

to cause to flow II सु caus स्रावयति AV, Mn, Suśr

स्यन्द caus स्यन्दयति Pān 1.3.86, Sch

शुत caus श्रोतयति ŚBr.

1 II आसु caus आस्रावयति, आस्रवयति

क्षर cl 1 क्षरति (cp. also क्षरते Ved cl 2 क्षरिति

Pān 7.2.34) RV, AV 7.18.2, Mn 2.107, MBh, etc धन्व cl 1

धन्वति, धन्वते IV परिश्रु, परिश्रवति (with acc)

IV, Hariv रंह cl 1 (Dhātup 17.83) रंहति

(IV also रंहते) विषो, विष्यति AV, AV, ŚBr, Kaus

विष्यन्द, विष्यन्दते Mbh.

f.
to cause to flow (a river) प्रस्कन्द्य caus

प्रस्कन्दयति MBh, Hariv to cause to f. scander व्यवसृ caus

व्यवस्रावयति Kāth to cause to f. (as urine) क्षिर caus

क्षिरयति - Veit to cause to f. away विसृ caus

विस्रावयति MBh प्राद caus प्रादयति RV

G.17.12 to cause to f. (blood) मोक्ष cl 10 (Ohitup)

33.57 मोक्षयति Sn̄r to cause to f. down निरुब्ज,

निरुब्जयति RV 1.56.5, etc अवसृ caus KātyŚr

to cause to f. down along अन्ववसृ caus अन्ववस्रावयति

TD, TDr, ŚDr to cause to f. down upon अन्ववसृ caus

अन्ववस्रावयति

TS, TPr, ŠBr

अवक्षर् caus (acc)

to cause to f. forth विस्तु caus विस्त्रावयति

to cause to f. in आस् Ā RV 10.30.2, ŠBr 1.

to cause to flow near I I अभिस्तु

RV 10.9.4, YSh

13.201.

1 II अच्छा-इयन्द् intens, RV 9.110.4 — अभ्यर्ष

RV.

to cause to flow out (as a pond) निस्तु

caus

निःस्रावयति MBh.

to cause to flow over I II आच्यु

intens P IV, 20,

उत्सिन् उत्सिञ्चति, उत्सिञ्चते W 7.18.11, 10.125.13, VS

५२

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

SBr 12.4.29 2.9 .

सूत्रानि

to cause to f. (rains, streams etc) सृज् c. 6 ~~xxxxxx~~

(Date) 38 181) सृजति (XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX)

en also (Hed and en also सृजेत X and once in AV

सजति) RV, etc. to cause to f. round (in a stream)

परिक्षर्, परिक्षरति   2V   to cause to cl. together (as clouds)

सम्पत्तौ caus सम्पत्तावयति TS, 6. r to cause to f. to-

Wardha उपास्यन्द cons उपास्यन्दयति Date 5.16.20

समभिष्यन्द caus समभिष्यन्दयति (acc) Car.

to make flow I I द्रु caus द्रावयति (ep. also)

द्रावयते, द्रवयते) RV, 8.4.11.

to make water flow down from upon निस्रु caus (acc)

(acc) Baudh.

to be made to flow III सृ caus pass १ सारयति सुस्र.

flower n I पुष्पम् (ifc f आ, in names
of plants oftener ई) AV, etc — कुसुमम् Mn II.
70, R, etc (ifc f आ) Mālav & Ratnāv — मञ्जरी
Kāv, मञ्जरि, मञ्जरिका.

I II आर्तवम् L — फल्यम् L — पीलु m L —
पुल्लम् L — प्रसवः MBh, Kāv, Sūtr — प्रसवम् R —
प्रसूतम् L — प्रसूतम् (ifc f आ) MBh, Kāv, etc —
प्रसूतकम् L — मणीचम्, मणीचकम्, मणीविकम् L
— मरन्दौकस्, मरन्दौकसम् n L — मात्यम् L —
ततान्तम् L — सूनम् Śis — सुमनस् n Śatr —

सुमनसः ङ Pl, सुमनस् ङ (in comp) Mn, MBh, etc —

सारङ्गः (ifc f आ) — सुमनकः, सुमनकम् (?) Pañcar —

सुमम् Can, Satr — सौमनः, सौमना Susd.

always in flower सदापुष्प mtn MBh —

सदाप्रसून mtn L. any f. उत्पलम् L. any spring

f. abounding in honey मधुमाद्यनी coming from f.

सौमनस्य mt (ई) n Sis, pāśāvan consisting

of f. - garlands पुष्पमालामय mt (ई) n Hcat

diamond f. वज्रपुष्पम् w divine f. देवसुमनस् n L

a female f. - gathered पुष्पलावी Megh f. - advent

पुष्पागमः Ritus f. - 'armed' पुष्पायुधः Kāu —

कुसुमायुधः Śak, Bhartṛ, etc, — कुसुमारत्रः Ragh 7.

58 f. - arrowed पुष्पबाणः — कुसुमबाणः L

the f. arrow of the god of love कुसुमबाणः Śak

(v.l.) Pañcat a f. - basket पुष्पभाजनम् Śak

f. - bearer पुष्पधारणः L a f. - bird पुष्पशकुनः

MBh (v.l.) a f. blossoming out of season

अकालकुसुमम् f. born पुष्पज mfn — पुष्पजाति f. VP

f. - chariot पुष्परथः R, Hcat f. - destroyer

पुष्पघातकः L f. - dust पुष्परणु m Ragh — पुष्परजस्

n f. - feathered पुष्पपत्रः L a f. from a burning-

ground इमशानसुमनसः n Mricch a f. - gathered

पुष्पावचायिन् m W - पुष्पलावः L f. - giving पुष्पदः

L f. - house पुष्पगृहम् R f. - insect पुष्पकीटः L

a flower in the clouds अभ्रपुष्पम् Naish a f. in

the sky अम्बरपुष्पम् — गगनकुसुमम्, गगनारविन्दम्

Sankar 22.5, Tarkas 103 — गगनपुष्पम् W f. - king

पुष्पसज्जः L f. - kissing पुष्पनिक्षः L f. - lick पुष्पलिकः

W a f. - market मात्यापणः MBh, R, Hariv —

पुष्पापणः Patricad f. - mountain पुष्पगिरि m W

f. - month पुष्पमासः m, पुष्पमासः R the f. of a China

rose पिण्डः (rarely पिण्डम्) L f. of avarice लोभमञ्जरी

Das the f. of Bassia Latifolia मधुकपुष्पम् MBh the

f. of Kandali कन्दलिकुसुमम् L the f. of Mesua

ferrea किञ्चुकम् L the f. of Michelia Champaka

हेमपुष्पम् f. of passionate women चण्डिकुसुमम् L

the f. of the Campaka tree चम्पकम् MBh, Suśr,

etc the f. of the China rose ओडुपुष्पम् L

the f. of the Kalpa tree संतानः (itc f आ) Haris —

संतानकः MBh, Kāu, etc the f. of the Kandali tree

कन्दलम् Ragh, Bhartr, etc the f. of the Salmali

tree शिम्बलः Sāy the f. of the Sāl tree

शालपुष्पम् MBh the f. of the Sīrīṣha tree

शिरीषकुसुमम् Śak the f. of Vāsanti वासन्तीकुसुमम्

दृष्ट f.-path पुष्पवर्त्मन् m Hcar f.-point पुष्पाग्रम्

Vam f.-rain पुष्पवर्षम् Ragh, पुष्पवर्षणम् MW,

पुष्पवृष्टिः f Ratnav f.-season पुष्पसमयः L

f.-sport पुष्पलिला Cat f.-stream पुष्पार्णः BHP

f.-sucking पुष्पंधयः L f.-tube पुष्पनेत्रम् Susie

f.-water पुष्पाभ्रम् n MBh f.-writing पुष्पातिथिः f

Lalit the foot stalk of a f. प्रसववन्धनम् L a

forest f. वनकुसुमम् Subh a full-blown f. फुल्लम्

(prob) Kalp good f सुपुष्पम् L in f. कुसुमित mtn

(gana तारकादि) MBh, Mricch, etc — कुसुमवत् mtn W

a kind of f. (commonly called Rangan) राङ्गणम् L

a kind of fragrant f. बहुपत्रा L a kind of f.

(growing in Malwa) भ्रमरमरी L, भ्रमरारि L a kind of

Punarnava with red f. प्रावृषेष्वा L — पुनर्भवः L

a kind of white f. गन्धराजम् L the Kurabaka

f. सम्पूरः (ifc f भा) L like a f. पुष्पवत् ind

Bharts rich in f.-juice मकरन्दवत् mfn a

spring f. वसन्तपुष्पम् Kum tender as a f.

कुसुमकोमल mfn W a tree in full f. आपीडकजात

mfn Divyāv the trumpet f. कामवृन्ता to turn

into f.-buds मञ्जरीकृ, मञ्जरीकरोति Kāvya'd an

unblown f. कलिका Śak, Ragh, etc — उत्कलिका

Ratnāv wearing a f.-garland पुष्पमालिन् mfn

fatak a white f. श्वेतपुष्पम् Śuśr a white

lotus f. श्वेतवारिजम् L a wild f. वनपुष्पम् Kathās

to be like drops of f.-juice मकरन्दकणाय Nom

मकरन्दकणायते Cat.

a kind of flower । II काष्ठपुष्पाणि n pl

Karand — गोतराणि Buddh, L — छल्ली L —

ज्योतिष्करः Buddh, L — दिव्यवस्त्रः L, A, सूर्यशोभा —

देवसुमनस् n L — धनुकेतकी L — धनुष्करा L — नृपवल्लभा

L — पारुषकः, पारुषकम् L — बर्बरा L — भृङ्गारी m L

— मघः L — मधुमधिवी — मरुवकः Balar 5.35, मरुबक

— महामान्दारः, महामान्दारम् (?) Karand — मुक्ताफलम्

Buddh — राजकन्या L — काङ्गुलम् L — शतदला L —

शतसहस्रपत्तम् L — शिम्बलः RV 3.53.22 — संध्या L —

समन्तगन्धः L — समन्तप्रभः L — समन्तस्थूलावलोकनः,

समन्तस्थूलावलोकनम् (९) Buddh — सूर्यकान्तः Car,

आदित्यपर्णी — सूर्यकान्ति ५ L — सूर्यमणि ३ L,

सूर्यकान्त — सूर्यशोभा L — सौम्यगन्धा, सौम्यगन्धी L.

abounding in flowers सुपुष्पित मन् MBh, R —

फुल्ल मन् (आ) न (Pāṇ 7.4.89, 8.2.55) MBh, Kāv, etc

adorned with f. पुष्पभूषितम् Sāh — सपुष्प मन् Vishṇ,

Kāv — bearing f. पुष्पित मन् (आ) न MBh, Kāv, etc —

पुष्पित मन् RV, etc bearing f. and fruits
bearing f. and fruits पुष्पफलवत्

मन् सूत्र being in f. पुष्पमेव मन् belonging to f.

~~होम~~ (as pollen) कौसुम mf (ई) n Sāh breaking

damana †. दमनमञ्जिका Vātsyāy 1.4 a chaplet

of †. worn in the hair शर्भकः L a collection of †

समाह्वी L coming from †. पुष्पज mf — पौष्प mf

(ई) n Kāu, Pur, पौष्पिक mf that coming from or

belonging to †. (as pollen) कौसुम mf (ई) n Sāh

common time for †. पुष्पसमयः L.

consisting of flowers I पुष्पमय mf (ई) n MBh,

Kāu — कुसुममय mf (ई) n Viddh, Kād, Prab.

II सुमनोमय mf (ई) n Śrīkanṭh — सौमनस

mf (ई) n Śiś, Pārsivan.

consisting of flowers of the Kalpa tree

संतानकमय mf (ई) n Ragh contained in f. पुष्पभव

mtn a couch of f. पुष्पशय्या śak covered with

f. प्रफुल्ल mtn R, Hariv, प्रफुल्ल mtn Pān 7.4.89,

Sch — अभिपुष्प mtn R decorated with f.

पुष्पवत् mtn RV, etc a dense of f. मञ्जरीजालम्

MBh — derived from f. पुष्पज mtn a festival

on which f. are gathered दामनपर्जन n f. and

fruits पुष्पफलम् MBh f. left at a sacrificial

ceremony निर्मात्यम् MBh †. showered upon a

hero on any great occasion पुष्पवर्षम् Ragh,

पुष्पवर्षम् MW, पुष्पवृष्टि† Ratnau †. with

recitation of sacred texts मन्त्रपुष्पम् RAL 415

furnished with †. प्रसूमत् (AV), प्रसूमय (ĀpŚd),

प्रसूवर mfn, प्रसूवरी RV furnished with †.

कुसुमित mfn (gana तारकादि) MBh, Mricch, etc

furnished with †. कुसुमवत् mfn w a garland

of †. माल्यदामन् n MBh — सुमनोदामन् n Mricch

a garland of forest †. वनस्त्रज† BHP gathering

f. पुष्पावचयः W the gathering of f. पुष्पावचायिका

Cat - gathering f. पुष्पावचायिन् W having a ~~hundred~~

hundred f. ज्ञातपुष्प mf (आ) न MW having

beautiful f. सुपुष्पित mf MBh, R.

having f. II पुष्पवत् mf RV, etc - सपुष्प

mf Vishn, Kav.

III कुसुमसनाथ mf .

having flowers for arrows प्रसूनबाणः Kam,

प्रसूनाशुगः (Naish) प्रसूनेषु न L having f. for water

पुष्पादका MBh having gold for f. सुवर्णपुष्पित mf

Pāṇcat having good f. सत्पुष्प mf (आ) MW

having its f. turned downwards अवान्मपुष्पी L

having long f. दीर्घपुष्पः L having many f. and fruits

अपुष्पफलोपेत mfn MW having neither f. nor

fruits अपुष्पफलः, अपुष्पफलदः having small f.

सूक्ष्मपुष्पी L having various f. कुसुमविचित्र mf (आ)

n having white f. शुक्लपुष्प mfn Kauś heaped

with f. कुसुमचित mfn a heap of f. कोसुमम्

Dharma's living by f. पुष्पाजीवः, पुष्पाजीविन् m L

made from f. of the kalpa tree (as a garland)

संज्ञानिक mf (ई) न R.

made of f. I पीष्प mf (ई) न Kau, Pur,

पीष्पक mf n heat — पुष्पमय mf (ई) न MBh, Kau

— कौसुम mf (ई) न Naish 7.28, AgP 43.10, Kathās

104.13, Balar.

made of the flowers of the śāl tree

शालपुष्पमय mf (ई) न MBh. made of wild f.

वनपुष्पमय mf (ई) न Kathās a multitude of f.

पुष्पनिष्करः MW one who plucks f. पुष्पाहर mf n W

one who takes f. पुष्पाहर mf n W ornamented

with f. सुमनोभर mtn w ornament of f. पुष्पभूषणम्

Sāh possessed of f. कुसुमसनाथ mtn possessing

f. सुमनोभर mtn w relating to f. पौष्प mt (ई) n

Kāu, Pur, पौष्पक mtn Hcat rich in f. पुष्पाकर mtn

richly furnished with f. सम्प्रपुष्पित mtn R

a shower of f. (rained from heaven) प्रसूनवर्षः BHP

a single string of f. एकावलि, एकावली f Vikr, Naish,

Kād, etc smiling with f. पुष्पहसः Hariv spring

from f. पुष्पोद्भवः Das the state of one who has f.

for arrows कुसुमशरवम् Sak strewn with f.

सकुसुमास्तरण mtn Sak taking away f. पुष्पहारिन् mtn

Pāṇ 6.2.79, Sch thickly covered with f.

मञ्जरीजालधारिन् mtn MBh a tree which bears f.

पुष्पद्रुमः the trumpet f. काचस्याली L to turn into a

cloud raining f. पुष्पमेघीकृ Megh wearing a chaplet

of Bandhu f. पुष्पमाल mtn MW white like f.

पुष्पमिता Bhpr a wreath of f. worn on the forehead

ललामकम् L.

to bear flowers पुष्प Nom पुष्पति MBh, Kāv, etc

to become a f. पुष्पाय Nom पुष्पायते Kulārṇ to

furnish with क. कुसुमय Nom कुसुमयति SiS 6.62

to produce क. कुसुमय Nom कुसुमयति Viddh-

प्र. व. क.
26/6

to begin to flower (?) । I कुसुम्य Nom कुसुम्याति gana

कण्डवादि.

flower vb पुष्प्य Nom पुष्प्याति । MBh, Kāv.

flower-cup । I कोशः R, Ragh, BhP, Dhūtrās, कोशम्.

L.

flower-faced । I पुष्पाननः । MBh.

flowered । I adj पुष्पित ह (आ) । MBh, Kāv, etc.

bitter flowered तिक्तपुष्पा L f. cloth पुष्पपरः । MBh, etc.

Sch fragrant-f. तिक्तपुष्पा Np2 parrot f. शुकपुष्पः L.

blue flowered II नीलपुष्पः L.

smaller flowered II अल्पपुष्पकः L.

a flower garden II पुष्पोद्यानम् MW.

I II पुष्पहासः Hariv — पुष्पारामः Kathās.

flowering adj II पुष्पिन् RV, etc — सपुष्प

Vishn., Kāv.

I II प्रतिफुल्लक L — प्रलीपुष्पित MBh, R — संकुसुमित

Lalit.

not flowering II अपुष्प ‡ (भा) RV, etc — पुष्पहीन L.

✱ flowering beautifully सुफुल्ल R — a f. creeper

भुमनोक्ता Sāh f. Kusa grass कुशप्रसू Katyās white

f. अतपुष्प f (ई) Grās a white f. variety of

Bignonia अतहा L, शुक्लपारला.

knowing the season of the flowering of the rows

of flowers and of the forest — trees II पुष्प

पुष्पावलि वनराजिकुसुमिताभिज्ञः Lalit (v.l) पुष्पावलि वनराजि-

कुसुमिताभिज्ञः.

flowerless II पुष्पहीन mbn L — पुष्पशून्यः L —

अकृशुभ mbn.

flowerless (as a tree) विपुष्प mb (आ) n R

flower time II पुष्पकालः Var.

flowery adj II पौष्प † (ई) Kāv, Pur, पौष्पक mbn

Hcat — पुष्पमय † (ई) MBh, Kāv. — (as speech) पुष्पित

flowery (as speech) ~~पुष्पित † (आ) Bhag —~~

† (आ) Bhag — पुष्पवत् RV, etc — (as speech) पुष्पिन्

BhP. —

॥ पुष्पाकर — फुल्ल ‡ (आ) (Pāṇ 7.4.89, 8.2.55)

MBh, Kāv, etc — सौमनस (†) ‡ (ई) Śiś, Pāṇṣvan.

the flowery month पुष्पाकर: (with मास) Vikr.

Howing adj I I स्त्रविन् ऽB३, VarB३S — सवत् —

वाहिन् Hariv, Pur, Kathās — क्षरिन् m L.

I II अर्षण Nir — क्लृदवत् Sub 4.1.64 & 6.1 —

क्षरित W — गलन Nir 6.24 — द्रव Kath, Mn, MBh,

Kāv — द्रवमाण MBh, etc — परिगलित W — परिचर

†(आ) VS, AV — परिष्यन्दिन्, परिस्थ्यन्दिन् L — परिस्त्राविन्

ms. — प्रवर्तन † (ई) Ragh 10.38 — प्रवर्तिन् Kālid, Satś

— प्रसारिन् W — रित् RV 6.37.4 — लुठन् W —

वाह †(आ) (ifc) Bhp — विसृत्वर † (ई) W — विसृत्सर

†(आ) W — विसृत् W — अवस्यु RV — संक्षरित ऽB३

सनिष्यद् ऋ (आ) MS, AV — सरन् — सरित Mahāvvy

सलिल ऋ (आ) RV, AV, MaithS — सस्र ऋ (आ) RV —

सस्रुत् RV, सस्यद्, सस्रोतस् VS — सूदयिन्नु
सूक्ष्मिन्नु RV

स्यन्दिन् VarBṛS, Kuval — स्रवक L — स्रवन्त MW

स्रुत Mn, MBh, etc.

not flowing II अस्त्रवत् RV 10.63.10, VS 21.7 —

अवहत् ĀśvGr.

anything flowing सरस् n RV, etc a cupful not drawn

from f. water अधाराग्रहः ĀpGr excessively f.

towards अन्यासारिन् TS f. among milk गोन्येधस्

RV 9.97.10 f. (asa river) high upon समुद्रतः (comp)

f. asunder प्रविद्धुत MBh f. copiously विगाढ W.

flowing down II निस्यन्दिन् Kāv, Suśr, निष्यन्दिन्.

आगलित MBh, R, Kād — झरत् Śatr 1.41 & (?) 44

निस्यन्द Ragh Śis, निष्यन्द.

flowing downwards निम्नप्रवण Mallin on Kum 5.5

flowing f. forth विभ्रुत W f. fluid आस्रविन् MBh f.

(esp. said of milk flowing from a mother's breast) स्नुत

BhP f. from विमुक्त Ratnāv — पूविन् (ifc) Śis

f. from a rock अश्मास्य RV 2.24.4 f. most वाहिनी

१ (आ) RV १. in abundance भास्तु १. in a stream

(as tears) प्रस्रवसंयुक्त MBh १. in streams प्रस्रवसंयुक्त

MBh (a river) १. in the other world परलोकवाह १ (आ)

MBh.

flowing into ॥ उपयत् (said of rivers and female

friends) Kir 6.16 — १. into वह १ (आ) (ifc) —

सद्यश्च (comp) १ (सध्रीचो) HPari's — समाजित (acc,

loc or comp) MBh, Kāv, etc.

flowing near उपप्रुत् RV 9.71.2. १. near (as a

river) निषेवमाण R 2.68.12 १. near violently

अन्यासादिन् TS f. off towards the north उदग्रप्रसवण

Kau's .

Flowing over ॥ उदन्त SBr, Katy SBr, T Br —

उद्गाद Prab, Sāh, Bhartṛ, etc — परिस्नुत RV.

flowing out निस्स्यन्दिन् Kau, Suṣṛ, निष्पन्दिन् in

rapidly शीघ्रवह शीघ्रवह f (आ) Suṣṛ — (said of

quicksilver लघुद्राविन् Sarvad f. round परिस्नुत

RV f. slowly मन्दग Suṣṛ f. southwards दक्षिणाभिमुख ॥

f (आ) Suṣṛ 1.45 a f. stream रंहि, RV f.

swiftly वेगवाहिन् R, ~~R~~ Rājat f. thickly द्रप्तिन्

SBz 11.4.1.15 f. through वह f (आ) (ifc) f. through

the world लोकप्रवाहिन् MBh f. together संस्रावण AV

f. towards वह f (आ) (ifc) — उपवाहिन् MBh 1.2367

(a river) f. towards the other world परलोकवाह f (आ)

MBh ~~#~~ when the milk flows from udder प्रस्रवे:

flowing water । II क्षार mānGr — जीरे m

RV 17.3, 3.9 — नदी RV, etc — यक्ष्यः f pl RV —

वहन्ती TS, Kāth, ŚdS — संस्रवः (ifc f आ) R — (prob) ~~ह्रस्व~~

सस्रस् n RV 2.13.12 — स्रवन्ती RV, etc — स्रोत्या

RV, AV, ~~च~~ TS, Bz.

~~How~~ flowing well सुषेक, सुषेचन RV. ~~X. with सावित्र~~

MBh, Hariv, etc

flowing with II साविन् MBh, Hariv, etc — सव ष

(आ) (comp) MBh, Kāv, etc — सुत्.

I II निष्यन्दिन् (ifc) Kāv, Suśr, निष्यन्दिन् (ifc)

— पीपिवस् ष (पिप्पुषी) (gen or acc) RV.

flowing with cold water (a river) शीतवह ष (आ) R

f. with honey and water मधूदकप्रस्तवणम् MW f. with

juice प्राग्भञ्ज MBh, R ष f. with milk (breasts) प्रस्तवयुक्त

प्रस्तवसंयुक्त Hariv f. with wealth वसुश्रवस् RV. 5. 24. 2

gently f. शान्ततोय MW having f. hair विमुक्तकेश Bhp —

विप्रकीर्णशिरोरुह MBh. 3. 40 — लम्बकेश Uṣṇihyaś the sound

of f. water धाराध्वनि m W that which has been f. over

(N. of Soma) भानिस्तुत VS.

causing to flow ।। वाहेन् MBh, Kāu, etc — सावक

ApŚś, Sch — वाहेक ५ (इका) ६ (५८) Mārkaṭ.

।। इङ्गय — पिन्व — प्रवर्तिन् MBh, Hariv — भेदन

causing to f. back परिवर्तक Kathās, Mārkaṭ Pāṇcaś

(as juice) भेदिन् MBh — सावक Bhpś — स्त्रावण

KātyŚś, Subś, Kull.

causing to flow back परिवर्तक Kathās, MBh.

wishing to let flow adj II सिस्तु MBh.

flowing १ II स्रवणम् R, स्रवणानि १ pl — स्रवणम्

Suśr — स्रवणम् Nis, Samk, Bhāṣāp — वाहः Kathās

— स्रवः MBh, R.

+ II अभिष्यन्दः, अभिष्यन्दः L — ओदमन् १ VS 13.53,

Kāś on Pāṇ 6.1.94 — गालः W — व्यवनम् W —

परिस्रवः MBh, R, etc — परिस्रावः Suśr — परिस्तुत् १ W

प्रसृति ढ ढak — प्रस्तावः W — फम् — रंहे ढ RV

AV, VS, ढBh — वाहता Cat — विभ्रुति ढ W — निष्यन्दः

W — सर्पः RV 1. 80. 5 — सृत्यम् — स्यन्दः Kāv, Rājat

स्रवथः, स्रवथम् RV — स्रुतम् AV.

that which flows together संस्रवः (िह ढ आ) RV, AitBh, ^{G. ३. ३. ३. ३.}

the act of flowing II श्रोतनम् allowing to ढ विस्सृष्टि

ढ Kāth in consequence of the ढ. towards आभेवाहतस् 15

ढ. apart सारिस्त्रः (?) T Bz ढ. asunder विभ्रुति ढ Sāṅkṣṣ

ढ. away समवस्त्रवः AisvGz ढ. down निस्त्रवः MBh, निस्त्रावः Hariv,

निःस्त्रव ढ ~~स्त्रव~~ — निष्यन्दनम् ढव्य, निष्यन्दः — (of any

fluid) निष्यन्दः, MBh, Kāv, Suśr, निष्यन्दः.

blowing forth II प्रसवः MBh, Kāv, etc (pl ~~pr~~)

प्रसव) — प्रवाहः (ibc + आ) L — प्रसरणम् Gobṛi,

Mn, Sch.

III प्रवर्तनम् R, Var, Vājñ, Sch — प्रवहः L — प्रसर्गः

RV — प्रसेकः MBh, Kāv, Suśr — प्रस्यन्दः L, प्रस्यन्दनम्

MBh — प्रसृति + L — विश्रावः W — विसृति + VarBṛS,

विसृति — ~~वि~~ विश्रावः Māyiv, विश्रावः.

blowing forth (of any ^{fluid} ~~liquid~~) निश्यन्दः MBh, Kāv, Suśr,

निश्यन्दः + near आस्यन्दनम् Nir the f. of blood लोहितद

लोहितद्वनिम् Gaut — स्रवणम् R, स्रवणानि n pl f. of

समवस्रवः ऋषुर्गः f. off from water जलप्रसरणम् Gal the

f. of juice from the temples of an elephant प्रभेदः ॥ १७९८

the f. of the milk from udder प्रस्रवणम् Yājñ, MārkaP f.

of water जलवाहनम् W.

the flowing out । II उपस्रवणम् — निःस्रवः ॥ १८००,

निःस्राव Hasyu, विःस्रव — निःसरणवत् ॥ १८०१ — विक्षरणम्

Das — विद्रवः L — समवस्रवः ऋषुर्गः .

flowing over प्लावः Yājñ, MārkaP f. (soil with milk)

विश्रुति f VS, PañcauBh f. through heaven earth and

lower regions त्रिपथगा ॥ १८०२, etc, त्रिपथगामिनी ॥ १८०३ ।

3903, R. १

flowing together II संस्रावः (ifc t आ) सुइर —

संस्रावः AV — संक्षरः ऽभ्र, संक्षारः भ्र.

the flowing together of two rivers संछेदम् L t

towards उपसरणम् t. without interruption जूति t

(Pām 3.3.97) AV 19.58.1

letting flow विमोक्षः मभ्र.

causing to flow (blood) विस्त्रावणम् सुइर causing

t. f. मोक्षणम् Malāu, सुइर — (matter) विस्त्रावणम्

सुइर — (tears, blood, etc) मोक्षः (ifc t आ) मव्रकP,

Sus~~r~~ causing to f. forth विश्रावणम् W thecausing

to f. out निःस्त्रावः Kām.

flown adj. I II द्राण UP — द्रुत Kāv, Pur — पलायित

TS, Kathās, etc — पुत R — विद्रुत MBh, Kāv, etc. + III

flown along
प्रपतित MBh, Kāv, etc. प्रपतित MBh, Kāv.

flown away I II प्रपतित MBh, Kāv, etc — प्रलीन

MBh — समुत्पतित Pañcat — विपतित.

flown away before पूर्वप्रेत Tāñdya B² f. down

विनिपतित Hariv, Kāv, etc — निपतित MBh, Kāv, etc

f. out निष्पत्ति Havis f. together सम्यत्त AY f. up

together समुत्पात्ति MBh, Havis, BhP.

2 II डीन W.

flown up I I उड्डीन MBh, Kathās.

I II प्रडीन R, Mricch. †

having flown away प्रोड्डीन MBh, R, Rājāt having f. up

प्रोड्डीन MBh, R, Rājāt.

